

A váci

**PIARISTA GIMNÁZIUM ÉS
KOLLÉGIUM**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2018.

(A 2013. évi pedagógiai program módosított változata)

Piarista Gimnázium és Kollégium
2600 Vác, Konstantin tér 6.
Tel: (27) 502-480

igazgato@vac.piarista.hu
vac.piarista.hu

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETŐ	4
I.1. Az intézmény küldetésnyilatkozata	4
I.1.1. Az iskola alapítása és rövid története	4
I.1.2. Az iskola küldetésnyilatkozata.....	5
I.2. A pedagógiai program törvényi háttere	6
I.3. Az intézmény működésének törvényi alapja: az Alapító Okirat	6
II. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	7
II.1. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célja, feladatai, eljárásai	7
II.1.1. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	7
II.1.2. Az intézményi nevelő-oktató munka célja	7
II.1.3. Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai	8
II.1.4. Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai.....	9
II.1.5. Vallási, lelki nevelésünk.....	9
II.2. A személyiségfejlesztés programja	11
II.2.1. A személyiségfejlesztés általános feladatai.....	11
II.2.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	12
II.2.3. A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	13
II.2.4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység ...	13
II.2.5. Egészségnevelési program	14
II.3. A szocializáció és a közösségfejlesztés programja	16
II.3.1. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	16
II.3.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
II.3.3. Környezeti nevelési program	19
II.3.4. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái	20
II.4. Az integrált nevelés és fejlesztés programja	21
II.4.1. Az integrált nevelés	21
II.4.2. Az integráció feltételei	22
II.4.3. A tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer	24
II.4.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásával összefüggő pedagógiai tevékenység.	26
II.4.5. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve	27
II.4.6. A hallássérült tanulók felzárkóztatásával összefüggő pedagógiai tevékenység.	28
II.4.7. Elvárható eredmények	29
II.4.8. Intézményi önértékelés	30
II.4.9. Önkéntes, szociális munka (TESZI)	30
II.5. Az iskolában pedagógiai munkát végzők feladatai	31
II.5.1. A pedagógusok intézményi feladatai.....	31
II.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai	32
II.6. A nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere....	33
II.6.1. Az intézmény belső vizsgarendszere.....	34
II.7. Felvétel, átvétel az iskolába.....	36
II.7.1. Általános elvek.....	36
II.7.2. Rendes felvételi eljárás	36

II.7.3. Rendkívüli felvételi eljárás.....	37
II.8. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök, felszerelések jegyzéke	37
III. A KOLLÉGIUMI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK SAJÁTOS ELVEI.....	38
III.1. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban	38
III.2. A kollégiumi élet megszervezése.....	39
III.3. A kollégiumi tevékenység szerkezete	39
III.3.1. Tanulást segítő foglalkozások.....	40
III.3.2. A tanulókkal való törődést biztosító foglalkozások	40
III.3.3. Szabadidős foglalkozások.....	40
III.3.4. Keresztény értékrend szerinti szabadidő szervezése.....	41
III.4. A tanulók fejlesztésének terve	41
III.4.1. A keresztény hitre, keresztény életre való nevelés, erkölcsi nevelés.....	41
III.4.2. Énkép, önismeret, szociális képességek, társas kultúra fejlesztése	41
III.4.3. A tanulás tanítása és gondolkodási kultúra fejlesztése	42
III.4.4. Felzárkóztatás.....	42
III.4.5. A tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaorientáció segítése	42
III.4.6. Kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakulásának segítése (Testi lelki egészségre, nemzeti öntudatra, állampolgárságra, családi életre, gazdasági és médiatudatosságra nevelés)	43
III.4.7. Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése.....	44
III.5. A kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere	44
III.5.1. Felkészítő, fejlesztő foglalkozások.....	44
III.5.2. Speciális ismereteket adó foglalkozások.....	45
IV. HELYI TANTERV	46
IV.1. Az iskola tantárgyi rendszere, óraterve.....	46
IV.1.1. 5-12. évfolyam (nyolcosztályos) gimnáziumi osztályok	47
IV.1.2. Nyelvi előkészítő osztály (NYEK).....	48
IV.1.3. Humán-, reálképzés rendszere az iskolánkban	49
IV.1.4. A mindennapos testnevelés	50
IV.1.5. Érettségire készítés (középszintű; emelt szintű – fakultáció)	49
IV.2. Pedagógiai foglalkozások szervezésének alapelvei, csoportbontások.....	50
IV.2.1. Általános alapelvek.....	50
IV.2.2. Sávok csoportok	51
IV.2.3. Csoportbontások	51
IV.3. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	51
IV.4. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	52
IV.4.1. A tanulók továbbhaladása	52
IV.4.2. Tanulmányi kötelezettség teljesítése vizsgával	52
IV.5. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei továbbá a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája	53
IV.5.1. Alapelvek.....	53
IV.5.2. Követelményrendszer és minősítés.....	53

IV.5.3. Magatartás.....	54
IV.5.4. Szorgalom	55
IV.6. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	55
IV.7. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	56
IV.8. A középszintű érettségi vizsga témakörei.....	56
IV.9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	56
IV.9.1. Hungarofit módszer bemutatása	56
IV.9.2. Próbák teherbíró képesség mérésére	57
IV.10. A helyi tantervben szereplő tantárgyak	57
V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	58
V.1. Érvényesség és nyilvánosság	58
V.2. A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása.....	60

I. BEVEZETŐ

I.1. Az intézmény küldetésnyilatkozata

I.1.1. Az iskola alapítása és rövid története

A török uralom „gyászos föllegének” eloszlása után Vác városában mozgalom indult, mely feladatául tűzte ki a vallás és erkölcs, valamint ezzel egyetemben a hasznos tudományok intézetének létesítését. Ezért lépett érintkezésbe Kollonitz Zsigmond váci megyéspüspök a Kegyes Tanítórenddel, juttasson néhány tagot Vác városába is. 1714-ben jelentek meg az első piarista atyák Zajkányi Lénárd, a későbbi tartományfőnök vezetésével. Althan Károly püspök jóvoltából létesült a rendházhoz kapcsolódó templom.

1717-ből maradt fenn az első évkönyv, mely 223 – zömében magyar – tanulóról tesz említést.

1725-ben Berkes András, az újólag megalakult váci káptalan első nagyprépostja és felszentelt püspök saját házát engedte és alakíttatta át iskolai célokra tanhelyiségekül és rendházzul. Ő maga a ház egy parányi szobájába húzódott vissza, és nem egyszer a saját kosztjából etette a koldussorban élő piarista szerzeteseket.

Az 1733/34-es tanévben az addig négyosztályos iskola hatosztályossá bővült, ám 1736-ban vissza kellett fejleszteni ismét négyosztályossá (igaz bölcsészeti tanfolyammal).

1739-től 1742-ig szünetelt az iskola a városban dúló pestis járvány miatt. A piarista atyák nem tétlenkedtek, a betegek ápolásában és lelki gondozásában buzgólkodtak.

1762-ben Tapolcsányi Gergely piarista tartományfőnök összeállítja a piarista iskolák tanulmányi rendjét.

1764. augusztus 28-án Mária Terézia királynő látogatta meg az intézetet, és megtekintett egy, a diákok által előadott Plautus-darabot.

1777. évi tanterv szerint a gimnázium ötosztályos lett.

1782-ben gróf Migazzi Kristóf váci püspök és bécsi érsek jóvoltából átépítették a gimnázium Konstantin téri homlokzatát.

1785. július 15-én hadikórházzá foglalják le az intézetet, és az épületet csak 11 év múltán 1796-ban kapták vissza a piaristák. 1796-ban a rend két tanárral növelte a létszámot, akik bölcsészeti tudományokban növelték a váci egyházmegye és a rendi növendékek ismereteit. Bár kezdetben ezen előadásokat a világi növendékek nem látogatták, de ebből nőtt ki az a líceum, ami Vác város nevét országossá tette.

1806-ban az intézet hatosztályos lett.

1809-től 1810-ig a gimnázium épületét ismét hadikórháznak foglalták le a napóleoni háborúk idejére. Az egyes osztályok ezen idő alatt a város különböző pontjain nyertek elhelyezést, többek között a volt domonkos rendház celláiban.

1831-ben kolerajárvány sújtotta a várost és benne intézetünket.

1848. június 17-én megszűnt a tanítás, a tanárok és tanítványaik honvédekké lettek. Közben az épület immár harmadszor vált hadikórházzá, most az orosz és osztrák sebesültek számára.

1850-ben indult újra a tanítás először négy, majd 1871-től hat osztályban.

1889-ben Petróczy László kartali plébános adományából éledt újjá, és lett ismét nyolcosztályos főgimnáziummá az iskola. Az első érettségi vizsgákat 1891-ben tartották, 13 tanuló érettségizett. A tanulók összlétszáma ekkor 229.

A tanítás a korabeli Kegyes Iskoláknak megfelelően folyt. A tanított tárgyak: vallástan, latin, görög, magyar, német, történet, mennyiségtan, természetrajz, rajzoló geometria, műének, francia, gyorsírás, bölcséleti előtan.

1893-ban az egykori piarista szerzetesből lett váci megyéspüspök, Schusztter Konstantin új épületszárnyat építtetett saját költségén, benne torna- és rajzteremmel.

1931-ben megkötött szerződés értelmében az iskola egyedüli fenntartója a Magyar Kegyestanítórend lett, míg a váci püspökség és Vác város önkormányzata az intézet anyagi jótéevői lettek.

1939-ben az állami költségvetés keretében a Vallási és Közoktatási Minisztérium 120 ezer pengő építési segílyt adott egy új iskolaépület megépítésére. Ezt az összeget a Magyar Kegyestanítórend 590 ezer pengőre egészítette ki. Az építkezés 1940. április 24-én kezdődött és 1941 nyarán fejeződött be.

1948. Államosítás.

1991. Újraalapítás és újraindulás a Köztársaság úti front földszintjén két első osztállyal. Ekkor költözött ki Vácra több évtizedes kényszertávollét után a rend Noviciátusa 12 már itt beöltözött újonccal.

1992. Egy újabb tanterem visszaadásával bővült az iskola a Konstantin téri fronton.

1993. Visszatért a Köztársaság út felőli épületszárny emeleti része is.

1994. Teljes egészében visszatért a templomtól a Migazzi püspök féle épületszárnyig a tulajdonjog. A „konstantini” és az „új” gimnáziumi épületrész tulajdonjoga, valamint a konyha-ebédlő rész használati joga a benne működő Boronkay György Műszaki Középiskoláé maradt.

1995. június 14. Az első szóbeli érettségi.

2000. A Kormány 1088/2000. És 2252/2000. számú határozata alapján a teljes épület visszakerült a Piarista Rend Magyar Tartománya tulajdonába.

2003. szeptember 5-én teljesen kiköltözött az épületből Boronkay György Műszaki Középiskola, ezzel teljes egészében visszakaptuk régi iskolánkat.

I.1.2. Az iskola küldetésnyilatkozata

Az 1997-ben tartott 44. Egyetemes Káptalan így fogalmazta meg a piarista iskolák küldetését a mai világban.

*„Mi, piaristák, szerzetesek és világiak, – az igazság munkatársai – úgy érezzük, miként Kalazanci Szent József 400 évvel ezelőtt: arra küld bennünket Krisztus és az egyház, hogy a nevelés által evangelizáljunk. Kora gyermekkortól kezdve, gyerekek és fiatalok, különösképpen a szegények nevelése által, a hit és a kultúra – **pietas et litterae** – szintézise révén, olyan környezetben és olyan helyeken, ahová karizmánk vezet bennünket, az egyház szolgálatára, a társadalom átalakítására, az igazságosság, a szolidaritás és a béke evangéliumi értékei szerint.*

E küldetés teljesítéséhez Isten ajándékaként karizmát, az evangélium kalazanciusi olvasatát, saját történelmet, lelkeséget és pedagógiát, közösségben élő személyeket, sajátos iskolákat és intézményeket kaptunk, amelyek segítenek bennünket abban, hogy jelenvalóvá tegyük a tanító Jézust és az egyház anyai gondoskodását a legkisebbek között.”

Krisztusnak az apostolokon keresztül ránk hagyományozott egyetemes missziós parancsa értelmében, nekünk keresztényeknek feladatunk, hogy az örömhírt átadjuk környezetünknek, utódainknak. Ennek számos formája lehet, de mindezek közül kiemelkedik az iskola, mely minden civilizációban az ismeret-felhalmozás leghatékonyabb intézménye.

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket, és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítani.

A nemzeti értékek felmutatása, magyar identitástudatunk egészséges mértékű kialakítása közben fel kell hívnunk diákjaink figyelmét azokra a veszélyekre, túlzásokra is, melyek e téren adódhatnak. Korunk értékválsága közepette sokan hajlamosak a nemzeti elvet mindenek fölé emelni. A túlfűtött nacionalizmust, mely saját identitását más értékek felemésztésével, rombolásával gondolja megvalósíthatónak, messzemenően elutasítjuk, s nevelésünkben diákjainkat is e szemlélet elfogadására igyekszünk rávenni. Tudva, hogy a világ összetettségében nehezen kiigazodó, a felnőtt élet kezdetén álló fiataljaink könnyen hajlamosak a radikalizmusra, a világ fekete-fehérben látására, különösen is fontos e nevelési szempontra hangsúlyt fektetnünk.

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Minden más ezután következik. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük. Hiszen a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása nagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik. Legyen nyitott minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe, és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a megmerítkezés a kultúra szépségeiben, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához. Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is. A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos elmélyült imaélet, amely segítségével erőt meríthet munkájához, hálát adhat sikereiért, és hordozhatja a reá bízottakat.

A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül. Éreznünk kell, melyik diáknak van éppen szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell. Ezt a munkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni.

A tanár élete álljon összhangban az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és a kollegák felé is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon megbocsátani. Családi háttere rendezett legyen. Ezt a munkát csak szaktárgyukat jól tanító, hitükben képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavai és tettei mindig legyenek összhangban, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerek számára a hamis tanúságtétel.

I.2. A pedagógiai program törvényi háttere

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatói intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet
- Egyházi törvénykönyv (Codex Iuris Canonici)
- A 100/1997. kormányrendelet az érettségi szabályozásáról

I.3. Az intézmény működésének törvényi alapja: az Alapító Okirat

Az Intézmény alapító okirata jelen pedagógiai program melléklete. Az intézmény soron következő alapító okirat módosítása szerint 2013. szeptember 1-jétől megszűnik a szakképzés az iskolában, ezért az iskola neve is változik: Piarista Gimnázium és Kollégium lesz az új név. Jelen pedagógiai programban már így szerepeltetjük.

A működési engedélyt kiadó szerv:

Pest Megyei Kormányhivatal Oktatási Főosztálya (1052 Budapest, Városháza utca 7.).

II. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

II.1. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célja, feladatai, eljárásai

II.1.1. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

A piarista iskolák hagyományos jelmondata fogalmazza meg ezt az alapelvet, oktató nevelő munkánk a **pietas et litterae** szellemében folyik.

A **pietas**: lényege a természetes és természetfölötti értékek iránti nyitottság. Elemei: a vallásos világkép, az emberi kapcsolatokban a keresztény erkölcsi norma, a katolikus hitnek megfelelő egyházas érzület.

A **litterae**: sokoldalú, korszerű tudományos műveltség megszerzése, valamint a Teremtő isten művének teljesebb megismerése és alakítására szolgáló képességek fejlesztése.

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjenek a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a közepszerűségeken, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803. kánon) Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát:

- A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.”
- A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a szokások kialakítására kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosan megtérül.
- Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.
- Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél.
- Döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása, és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.
- Az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességet tételez fel.
- A katolikus kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a tanulók számára – lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül – biztosítsa a minőségi tudáshoz és a keresztény szellemben történő neveléshez való hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében.

II.1.2. Az intézményi nevelő-oktató munka célja

Pedagógiai munkánk célja, hogy:

- A gyermekeket, diákokat segítse abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető,

felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

- A gyerekek, szülők, partnerek, környezet elégedettségére törekedjék, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontosságát hangsúlyozza.
- A gyermekek, diákok morális és esztétikai szemléletét alakítsa, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét fejlessze.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki
- A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását példaként állítsa.
- Magyarságunk gyökereit megismertesse (nyelv, történelem, magyarságtudat)
- Hagyományainkat, ünnepeinket megismertesse, átörökítse, élővé tegye (tánc, népdalkörök, kézműves foglalkozások, stb.).
- A kulturált szórakozás igényét kialakítsa.
- A kollégiumi nevelés a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációját, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődését, tanulását, a sikeres életpályára való felkészítését segítse, keresztény személyiségét fejlessze.

II.1.3. Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai

A katolikus közoktatási intézmény kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.”¹

Ezért intézményünk feladata:

Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zárándoklat, stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola, iskolaujság, stb.

Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását. Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket. Mutasson fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.

¹ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 45. oldal

Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis)közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szocio-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

II.1.4. Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást, stb.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.).
- A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás, stb.).
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.).
- A jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, ösztöndíj, tanulmányút, stb.).
- A büntetés formái (szóbeli figyelmeztetés észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés, stb.).
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom, stb.).

II.1.5. Vallási, lelki nevelésünk

Minden tanév a Szentlélek segítségül hívásával (**Veni Sancte**) kezdődik, és az Úristennek hálát adó szentmisével (**Te Deum**) záródik. Az egész tanév során törekedni kell arra, hogy az iskola mint közösség együtt élje át az egyházi évet. A tanítás minden nap imádsággal kezdődik és végződik. Keresni kell a közös imádság más lehetőségeit is (pl. nagyböjti pénteken keresztút, stb.). Köszönésünk („**Laudetur Iesus Christus! - In aeternum. Amen.**”) nemcsak az egymás iránti tisztelet kifejezője, hanem egyúttal imádság is.

A katolikus iskolákban kitüntetett helyet foglal el a hitoktatás. Ennek elsődleges célja a hit ébresztése, a diákok személyes Istenkapcsolatra vezetése. Hisz a megtanult hittételek csak megalapozott Istenkapcsolatban nyernek életet és értelmet. Ezért a hitoktatás "alapvetően különbözik a többi tantárgy oktatásától, mert nemcsak az a célja, hogy az értelmet elvezesse a vallási igazságokhoz, hanem az egész embert Krisztus tanítványává tegye." (Kat.Isk.50.) Ezt csak a személyes példaadással, imával és türelemmel lehet elérni. Mindig tekintettel kell lenni a gyermekek életkorára, és eddigi vallási műveltségükre. S ha mindent megtettünk, akkor is Isten kegyelme ad minden fejlődést a diákok lelkében.

A tanév jeles napjai évről évre visszatérnek az iskola életében. Megünneplési módjuk szokásrendet, hagyományt alakít ki. Ezek kereszténységünk elmélyítésében és magyarságtudatunk kialakításában jelentős szerepet játszanak: megtanítanak az ünnep szerepére, az ünneplés módjaira, megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát, és stabilitást adnak.

II.1.5.1. Ünnepeink

Iskolai jellegű ünnepeink

- VENI SANCTE (tanévnyitó szentmise)
- PATROCINIUM — az iskola névadójának, rendalapítójának ünnepe
- TE DEUM (tanévzáró szentmise)
- lelki napok, lelkigyakorlatok
- osztálykarácsonyok
- szalagavató
- ballagás

Egyházi Ünnepek

- szept. 12. Mária neve napja
- szept. 24. Szt. Gellért - a katolikus iskolák napja
- okt. 8. Magyarok Nagyasszonya
- nov. 1. Mindenszentek
- nov. 2. Halottak napja
- nov. 5. Szt. Imre
- nov. 19. Árpád-házi Erzsébet
- PATROCINIUM
- dec. 8. Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatása
- Adventi gyertyagyújtások, KARÁCSONY
- jan. 18. Árpád-házi Szt. Margit
- febr. 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony
- NAGYBÖJT
- Gyümölcsoltó Boldogasszony
- HÚSVÉT
- PÜNKÖSD

Állami ünnepek

- okt. 6. Aradi vértanúk - megemlékezés
- okt. 23. az 1956-os forradalom és szabadságharc - iskolai ünnepély
- jan. 22. A magyar kultúra napja – megemlékezés
- márc. 15. Az 1848-as forradalom és szabadságharc – iskolai ünnepély
- a holokauszt áldozatainak emléknapja - megemlékezés
- a magyar hősök emléknapja - megemlékezés
- a kommunizmus áldozatainak emléknapja – megemlékezés
- Nemzeti összetartozás napja - iskolai ünnepély

Az ünneplés módjai

- Megemlékezés (tanítási órán, osztályfőnöki órán, iskolai szinten)
- Iskolai ünnepély
- Hangverseny
- Színdarab
- sport - szellemi vetélkedők
- találkozás neves személyiségekkel

- közösen megtekintett film

Az éves munkaterv elkészítésekor el kell döntenünk, hogy melyik ünnepet milyen módon ünnepeljük meg. A legtöbb ünnep megülésének módja évente változhat.

A nyolcosztályos gimnáziumi képzés egyik legnagyobb előnye számunkra, mint egyházi iskola számára, hogy a vallási nevelést fiatalabb kortól kezdhethetjük. Az alsó évfolyamok nagyobb fogékonyságát kiváló lehetőségnek tekintjük, és igyekszünk élni is ezzel. Figyelembe vesszük azt, hogy a hit mellett való döntés belső, személyiséget érintő elköteleződés, amit a felsőbb évfolyamokban nagyobb szabadsággal, választási lehetőséggel és személyes felelősség ébresztésével mozdíthatunk elő.

II.1.5.2. A vallásos nevelés keretei:

- Minden nap az első óra előtt fakultatív reggeli imádság van a kápolnában.
- Az alsóbb osztályoknak (5-7. évfolyam) hetente szentmise van a templomban. Félévente háromszor a szentmise helyett bűnbánati liturgiát tartunk gyónási lehetőséggel.
- A felsőbb évfolyamok számára is rendszeresen tartunk szentmisét. Bűnbánati liturgiát pedig évi 4 alkalommal: tanév elején, adventben, nagyböjtben és a tanév befejezése előtt.
- Az év során az egyik félévben lelkigyakorlatot tartunk (az alsóbb évfolyamokban - 5- 8. évfolyam - 2 napos, a felsőbb évfolyamokban – 9-12. évfolyam - 3 napos), a másikon egy lelki napot (rekollekció). Ezek nagyrészt kiscsoportos foglalkozásokból állnak.
- A felsőbb évfolyamok számára (11-12. évfolyam) bérnalkozási felkészítést tartunk, és bérnalkást szervezünk együttműködve a váci egyházmegye ordináriusával.
- Támogatjuk, hogy a váci és a közelben lakó diákjaink a vasárnapi szentmisén a Piarista Templomban vegyenek részt.
- Törekszünk kiscsoportos foglalkozások szervezésére a Piarista Templomhoz kapcsolódva (ministráns kör, templomi szolgálattevők, ifjúsági énekkar, egyéb lelkiségi mozgalmak, stb.). Ezeknek a foglalkozásoknak a templomban, iskolában egyaránt helyet adunk.

II.2. A személyiségfejlesztés programja

II.2.1. A személyiségfejlesztés általános feladatai

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

Fiataljaink számára igazi útvaló a küldetéstudat kialakulása: "Ti vagytok a világ világossága." (Mt 5,14)

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a nyolc boldogság, a szeretet himnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé, hogyan szólhatnak az ő nyelvükön is.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben,

mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

A hitre nevelés területén elvégzendő feladatok: A hitre nevelés szője át az intézmény mindennapi életét. A hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához és életkorához.

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok: Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A megismerés képességének fejlesztése. Az önismeret, a céltudatosság kialakítása. A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.

Az érzelmi nevelés területén elvégzendő feladatok: A gyermekek, tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása. A helyes arány kialakítása az érzelmek kimutatásában

Kialakítandó személyiségjegyek:

- A helyes önértékelés
- Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük
- Józan, megfontolt ítélőképesség
- A mások felé való nyitottság, befogadóképesség
- A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében
- A szelídség, az alázat, a türelem
- Alaposság kialakítása
- A mértékletesség
- A bűnbánatra való készség
- A belső csendre, elmélyülésre való igény
- Hűség Istenhez és embertársainkhoz
- Felelősség magunk, mások és a teremtetett világ iránt

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- Részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban.
- Tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt.
- Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
- Alapos, rendszeres és pontos munka.
- A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- A házirend felelős betartása.

II.2.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős –a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körütekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

Arra törekszünk, hogy a tanulócsoport egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt.

E feladatnak fontos részét képezi minden iskolai szinten a korrepetálás, illetve a kezdő gimnáziumi osztályoknál a szintre hozás.

A pszichésen iskolaérett gyermekre mindenekelőtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékezetet igényel. A szándékos emlékezet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja.

A felzárkóztató programok elsődleges feladata az érdeklődés, a gondolkodás, a beszéd megfelelő fejlesztése.

II.2.3. A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed az iskolai és kollégiumi nevelésre, a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségfejlesztéssel foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei intézményünkben:

- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Differenciált foglalkozások
- Tehetséggondozó programok, szakkörök
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés továbbhaladásra, magasabb tanulmányok folytatására
- Emelt szintű érettségire felkészítés

II.2.4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Feladatunk:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét.

A fejlesztés színterei az iskolai, osztályközösségi, a kollégiumi és a hitéleti programok. Az elérendő cél a gyerekek, tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőkézségének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

A nyolcosztályos gimnáziumi képzésre vonatkozóan:

Az alsó tagozat után a gyermeket komoly változás éri. Az egy vagy két tanító helyett ebben a korban több tantárgy jelentkezik, több tanárral. Ez nem speciális probléma, hiszen egy általános iskolában is ugyanígy van. Az itt tanító tanárok türelme és – ha szükség van rá – lassabb óravezetése szükséges ahhoz, hogy ezeket a nehézségeket megoldjuk. Több türelem kell az óraszervezéskor.

Az új osztálytársak új közösségek kialakítása kihívását jelentik a diák számára. Fontos, hogy az első két évben az osztályfőnökök figyelemmel kísérjék a szociometriai változásokat. Ha beilleszkedési zavarokat észlelnek, egyéni beszélgetéssel orvosolják a helyzetet.

Kiemelt szerepet kap a nyolcosztályos gimnáziumban a családlátogatás és a szülővel való kapcsolattartás (szülői értekezletek, családnapok, féléves találkozó, stb.). Minden olyan találkozás, amikor diákkal, a szülővel is alkalom nyílik a beszélgetésre, melyek során ki kell emelni a nevelés közös felelősségének fontosságát.

Komoly figyelmet kell fordítani arra, hogy nagy különbségek vannak a nyolcosztályos kicsik és a négyosztályos nagyok között. Szükség van a felvilágosító munkára a felsőbb tagozatokban, hogy az ötödikes gyerekekre fokozottabban ügyeljenek a tanulók a folyosón, az ebédlőben stb.

Az osztályfőnököknek biztosítani kell rendszeres beszélgetési lehetőségeket a tanulókkal. Első helyen áll a bizalom és az őszinteség ebben a kapcsolatban.

Az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal együttműködve, munkájukat kiegészítve, segítve a HÁLÓ – Mentor Programban résztvevő pedagógusok alternatív lehetőséget kínálnak a tanulóknak a felmerülő beilleszkedési, magatartási problémák megoldására. A segítségnyújtás kerete itt is a személyes, őszinte beszélgetés, mely során a tanulóval közösen keressük a megoldásokat a tanuló saját belső energiáit mozgósítva, hogy a tanuló saját döntéseit hozza meg a kitűzött célok elérése érdekében.

II.2.5. Egészségnevelési program

II.2.5.1. Alapelve, célja:

- Segítse a gyermekeket a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a gyermekek, tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.
- Családi életre nevelés alapjainak lerakása (testi ,lelki felkészülés,szülői szerep).

II.2.5.2. Területei:

Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával:

- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség,
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében,
- Öltözködés,
- Higiénia, tisztálkodás,
- Ésszerű napirend kialakítása.

- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta) megelőzése a nevelésben, Szűrővizsgálatok: pl: gerincvizsgálat, szemészet, fogászat, stb.

Iskolában történő szűrővizsgálatok a 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet értelmében 6–18 év között kétfévente (páros évfolyamoknál, illetve 5. és 9. évfolyamon)1:

- a) teljes fizikális vizsgálat,
- b) a kórelőzmény és családi anamnézis ismételt felvétel
- c) az anamnézis alapján veszélyeztetett gyerekek kiszűrése, szükség esetén szakorvosi vizsgálatra irányítása,
- d) pajzsmirigy tapintásos vizsgálata 11 éves életkortól,
- e) a testmagasság, testtömeg, a testi fejlettség és tápláltsági állapot hazai standardok szerinti értékelése, a nemi fejlődés értékelése,
- f) pszichés, motoros, mentális, szociális fejlődés, magatartásproblémák feltárása,
- g) érzékszervek működésének vizsgálata a szakmai irányelveknek megfelelően, a színlátás vizsgálata,
- h) mozgásszervek vizsgálata: különös tekintettel a lábstatikai problémákra és a gerinc-rendellenességekre (tartáshiba, scoliosis, Scheuerman),
- i) vérnyomásmérés,
- j) fogászati szűrés és gondozás.(minden tanulónál)

Az egészségnevelés szinterei:

Minden tanulót egyformán érintő elemek:

Példamutató iskolai hatás

- Termek, folyosók, udvar, orvosi rendelő
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása,
- Ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében: pl.: otthoni torna, reggeli elfogyasztása, az évszaknak megfelelő öltözködés, stb.,
- Az iskola által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés, pl.: az étrend összeállításában való részvétel,
- Az iskolai büfében a gyermekek egészségét segítő élelmiszerek árusítása,
- Vértanús szervezése a dolgozók és 18 év feletti tanulók között
- Iskolai médiumok „egészség” rovatai.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, technika és életvitel óra, testnevelés óra, biológia óra, stb.
- „Sportnapok”

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók
- Nyári táborok
- Előadások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl.: hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítás

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (technika és életvitel, természetismeret, testnevelés, kémia, osztályfőnöki, biológia óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- a tanulók koruknak megfelelő szinten tudjanak másokon segíteni baleset esetén

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a.) Minden tanév elején a testnevelési órán, kémia órán a balesetvédelmi oktatás keretében
- b.) 5., 6. évfolyamon a technika és életvitel óra keretében elméleti és gyakorlati képzés
- c.) 6. évfolyamon természetismeret óra keretében
- d.) 9. évfolyamon szakember által tartott újraélesztési oktatás, délutáni kiscsoportos gyakorlási lehetőség, készség szintű elsajátítása a teendőknek

II.2.5.3. Mindennapi testedzés megvalósítása:

A napi testnevelés feladatát a tantervi órakeretben oldjuk meg. Ezen túl a következő lehetőségeket biztosítjuk tanulóinknak:

- A kollégiumi szabadidőben
- Speciális és gyógytestnevelés biztosítása
- Szervezett úszásoktatásban való részvétellel
- Iskolaotthonos, napközis, tanuló szobai foglalkozásokba beillesztve, pontos terv szerint
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Diáksport Egyesület működtetésével
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva (pl.: kézilabda) biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Táborok szervezése
- Sportversenyek lebonyolítása
- Iskolai sportnap szervezése

Az iskola sportköre bekapcsolódik a Katolikus Iskolák Diák Sportszövetségének, a KIDS-nek munkájába. A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe: a Diák Sportszövetség által kiírt városi, megyei, országos versenyekbe, a diákolimpiába, a KIDS-versenyekbe, a különféle iskolai kupa-küzdelmekbe.

II.2.5.4. Egészségnevelésünket segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok

II.2.5.5. Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső résztvevők: pedagógusok, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: Szülők, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő szervezetek, Nevelési Tanácsadó, Sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

II.3. A szocializáció és a közösségfejlesztés programja

II.3.1. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén - család, iskola, társadalom - a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalni kell a fokozott törődést a tanulóval. A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket.

Gyermekevédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai:

- A gyermekevédelmi felelős koordinálja a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókkal kapcsolatos teendőket.
- A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül.
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatón keresztül és az iskola fogászati rendeléseken.
- A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, stb.).
- Segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően.
- A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, a rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.
A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie!
- Az iskola továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadással segítséget nyújt a tanulónak és a szülőnek a középiskolai, felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdéséhez.

Meg kell vizsgálnunk,

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését.
- hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása.
- hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot.
- hogy a tanuló szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybe vételét.
- hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése.
- hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához.
- hogy tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit.

A szociális hátrányokat az alábbi tevékenységi formákkal szolgáljuk:

- tehetséggondozó programok szervezése,
- napközis, tanuló szobai ellátás biztosítása,
- szülők, családok életvezetési gondjainak segítése,
- a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,

- hozzájárulás tanulmányi kirándulásokhoz, táborozásokhoz, erdei iskolákhoz,
- drog- és bűnmegelőzési program alkalmazása,
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik az érintett családdal, a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálat, a Családsegítő Szolgálat, a gyermekorvossal és a védőnővel.

II.3.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céljá.” (Kat. Isk. 34.)

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- Tanórak: hittanórak, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák
- Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: napközi, tanulószoba, szakkörök, lelkigyakorlatok, zárandoklatok, kirándulások, erdei iskolák
- Diák önkormányzati munka

Tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- Törekedni kell a tanulás támogatására kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőköls erősítésével.
- Segíteni a tanulók kezdeményezéseit, a közvetlen tapasztalatszerzést.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével),
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Törekedni kell olyan pedagógus közösség kialakítására, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja,

Tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A lelkigyakorlatok, zárandoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését.
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

Diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.

- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

II.3.3. Környezeti nevelési program

A környezeti nevelés alapelve, a teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése. Célja pedig a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Tanítványaink alakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása. Épüljön a hagyományok védelmére.

Az alábbi területek szolgálják környezeti nevelésünk gyakorlati megvalósítását:

- Környezetkultúra: művészetek, kézművesség, mikrokörnyezet (iskola, tanterem, iskolaudvar, kollégium) kialakítása.
- Környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.

II.3.3.1. A környezeti nevelés szinterei

Minden tanulót egyformán érintő elemek

- Tanterem, folyosók, udvar élő sarok kialakítása,
- Anyag és energiatakarékos, környezetbarát intézményműködtetés,
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása,
- Kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése,
- Szelektív hulladékgyűjtés,
- Óvodai faliújság, iskolai, kollégiumi médiumok „zöld” rovatai.
- Óvodai foglalkozásokba, tantárgyakba, osztályfőnöki órákba beépített környezeti nevelés, az eltérő tanítási foglalkozásokon (erdei iskola, múzeumi, állatkerti órák, iskolai projektek).

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- Szakkörök, táborok,
- Környezetvédelmi akciók,
- Előadások, kiállítások,
- Rendszeres természetjáró túrák,
- Madarak és fák napjának megtartása,
- A környezetvédelem jeles napjainak megünneplése,
- Látogatások múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba, szennyvíztisztítóba, hulladékégetőbe,

II.3.3.2. A környezeti nevelésünket szolgáló módszerek

A környezeti nevelés szempontjából is jelentősége van az élményalapú, tevékenységalapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazásának.

- Játékok (szituációs, drámajáték, memóriafejlesztő),
- Projektek (savas eső mérése),

- Riport (kérdőíves felmérés),
- Terepgyakorlati módszerek (terepgyakorlatok, térképkészítés, célzott megfigyelések, mérések, táborok, iskolakert, „iskolazöldítés”),
- Aktív, kreatív munka (természetvédelmi munkák, madárvédelmi feladatok, szelektív hulladékgyűjtés, rend- és tisztasági verseny, pályázatok, versenyek, kiállítás rendezése, újságkészítése, kutatómunka),
- Művészetek (vizuális művészetek a környezeti nevelésben, irodalmi alkotások zeneművészet, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése).

II.3.3.3. A környezeti nevelésében résztvevők

- Belső (iskolai) résztvevők: osztályfőnökök, szaktanárok
- Külső résztvevők: szakemberek: környezetvédők, erdészek, meteorológusok, művészek, intézmények

II.3.4. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái

A nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése. Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az intézményi nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A gyermekek, diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás
- Szülői értekezlet (félévente egy)
- Fogadó óra (évi 3 alkalom)
- Nyílt tanítási nap
- Írásbeli tájékoztató
- Szakkörök indítása
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Pályaválasztási tanácsadás
- Közös lelki nap
- Közös zárandoklatok

A szülők részéről tevékeny bekapcsolódást várunk az iskolai, kollégiumi rendezvényeken; ötletadást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz, őszinte

véleménynyilvánítást, nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést, érdeklődő, és segítő hozzáállást.

Az iskolai élet eseményeiről, a tanulók tanulmányi eredményéről, hiányzásaikról, fegyelmi vétségeikről, a különböző dicséretekről az e-naplón keresztül tájékoztatjuk a szülőket. Mód van arra, hogy ebben a keretben a szülő és az iskola tanárai kölcsönösen tájékoztassák egymást a tanulót érintő kérésekről, témákról.

A nyolc évfolyamos gimnáziumban

A tanév előtt augusztus utolsó szombatjára meghívjuk a leendő ötödikeseket szüleikkel és testvéreikkel együtt egy közös kirándulásra, ahol a napot ismerkedéssel, játékokkal töltjük. A programok között fontos szerepe van a *kiscsoportos beszélgetésnek*, amelyen a szülők elmondhatják várakozásaikat. Így a Veni Sanctén már ismerősként üdvözölhetjük a gyerekeket és szüleiket.

Sok szülő az idejártó gyerekén keresztül kap kedvet hitének mélyítésére. A *szülőknek* egy-két havonta lelki, illetve pedagógiai témájú előadásokat szervezünk. Utána mindig kiscsoportos beszélgetések következnek. Adventben és Nagyböjtből a szülőknek lelkinapot tartunk.

A családlátogatás jó alkalmat biztosít arra, hogy jobban megismerjük egymás hitét, nevelési elveit. Törekszünk ennek a lehetőségnek az igénybevételére.

A családok közötti kapcsolatot erősíti karácsony előtt a *Szentcsalád-járás* is. Ez azt jelenti, hogy estéről estére mindig tovább vándorol a Szentcsalád képe, egyik család viszi a másikhoz, és ilyenkor a két család együtt imádkozik.

II.4. Az integrált nevelés és fejlesztés programja

II.4.1. Az integrált nevelés

A piarista iskolában való nevelés integrált jelleggel bír, tudniillik a nevelendőt személyisége minden dimenziójának fejlődése során végigkíséri, célként vállalva fel, hogy annak boldog élete legyen; megfelelő nevelési tervvel ösztönzi a nevelendőben a személyiség minden aspektusának (vallási, lelki, pszichológiai-érzelmi, szellemi, polgári, társadalmi és fizikai) fejlődését; minden tagját a hit, a kultúra és az élet közötti dialógus kialakításának kreatív cselekvő személyévé teszi, hiszen ez annak személyisége teljes fejlődését ösztönzi.

Azon törekvés érdekében, hogy az ismereteket az igazságon alapuló, integrált formában közvetítsük, a piarista iskolának folyamatosan ügyelnie kell arra, hogy a modern didaktika vívmányait a gyakorlatba átültesse. Erre szolgál a didaktikai munka minősége, az erős infrastruktúra, a lehetőleg személyre szabott nevelés, az iskolán kívüli programok sokfélesége, a különösen tehetséges diákok egyéni képzési programjának megvalósítása, a tanulási nehézségekkel küzdő diákok munkájára való különös odafigyelés, az egyéni képességek fejlesztése, a megfelelő motiváció biztosítása a munkával és a tudományos kutatással kapcsolatban, valamint az igazságszomj fokozása.

A hatályos törvényi rendelkezések az integrált oktatást a társadalmi különbségek csökkentése, a diákok esélyegyenlőségének megvalósítása érdekében értelmezik. Az integrált oktatás a hátrányos helyzetű, és sajátos nevelési igényű tanulók többiekkel történő együttnevelését jelenti. Az integrációs nevelési program nemcsak a sajátos nevelésű tanulók integrált nevelésével, de a hátrányos helyzetű diákok képesség-kibontakoztató, illetve integrációs felkészítésével is foglalkozik.

A sajátos nevelési igény a szokásostól eltérő mértékű és tartalmú egyéniesítés szükségességét jelenti, utal az ehhez szükséges másfajta és többféle szakértelemre, kiegészítő tárgyi és infrastrukturális feltételekre, továbbá a mindezekhez szükséges többletfinanszírozásra.

Csökkenteni kell az iskolai szorongást, biztosítani kell a sikerélményeket az iskolai keretek között, a hatékonyság növelését. Fel kell kelteni és fejleszteni a tanulás iránti kedvet, fel kell tární a sikertelenség okait, új tanulási stratégiákat kell bemutatni és elsajátíttatni. Fejleszteni kell a meghallgatási és olvasási készséget, a kreativitást.

Igen fontosnak tartjuk a tanulók közötti másság elfogadását, egymás értékeinek, de hibáinak is elfogadtatását, a megfelelő empátikus képesség kialakítását. Arra törekszünk, hogy tevékenységünket a szemléletesség, a cselekedtetés, az önálló munka és a differenciáltság hassa át. Nagyon fontosnak tartjuk a kisebbségek tudatos beilleszkedését, a társadalomba saját értékeik, adottságaik megismertetését, kitartásuk és akaraterejű fejlesztését, önbecsülésük, nemzeti önértékük erősítését.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- b) megismerési funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő
- c) megismerési funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő tanulók fejlesztő nevelését, oktatását.

A Közokt. tv. 30.§ (1.) bekezdése értelmében a sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges gondozást a gyermek, tanuló életkorától és állapotától függően, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

II.4.2. Az integráció feltételei

Az iskolai integrációs program alkalmazásához elengedhetetlen néhány olyan szervezési, intézményi feltétel, amely biztosítja azokat a kereteket, amelyeken belül az integráció működni tud. Az iskola élete több ponton is átalakul, ha integrációs nevelésbe kezd. Újra kell gondolni tevékenységét, helyzetét.

II.4.2.1. Integrációs stratégia

a) Helyzetelemzés

A hátrányos helyzetű tanulók számontartása könnyen megoldható, hiszen a felvételi alkalmával a személyes beszélgetésben, illetve a beiratkozáskor a szociális helyzet felmérése megtörténik. Bár a szülők sokszor nem szívesen beszélnek anyagi gondjaikról, és sokszor nem teszik meg a szükséges lépéseket a nyilvántartásba vétel irányába.

Felsőfokú továbbtanulásra felkészítő intézményként nehezen tudjuk megszólítani a kevésbé iskolázott társadalmi osztályokat. Keresztény elkötelezettségünk, illetve vallási előképzettség feltétele eleve szűri a jelentkezők körét. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kiszűrése már komoly gondot okoz, hiszen a szülők nem szívesen beszélnek gyengeségeikről. A felmérő lapok kitöltését nem végzik el, akkor nem tudunk róluk.

b) A célrendszer felállítása, elvárható eredmények

A 300 éves épületünk megfelelő korszerűsítése, akadálymentesítése megtörtént. Ezzel kapcsolatban az oktató-nevelő munkánk elérhető lett a sajátos nevelési igényű tanulók számára (akadálymentesítés, indukciós hurkok a tantermekben, hangjelzések). Az integrációs fejlesztéssel és a sérültek oktatásával kapcsolatos eszközöket szereztünk be a pályázatunk első évében. Ezzel a megközelíthetőség, elérhetőség, és hatékony fejlesztés megvalósítható.

A fejlesztői feladatokkal megbízott gyógypedagógus ismerje meg a gimnáziumba bekerülő tanulókat és végezzen méréseket (pl. PIERON). Szakvéleménye után egyeztet a szülőkkel és az osztályfőnökkel javaslatáról. A gimnáziumba bekerülő diákok vizsgálata során felmerült „nehéz eseteket” a szakértői bizottsághoz kell küldeni, akik elvégzik a részletes vizsgálatot. Az általános iskolával történő szorosabb kapcsolat segíthet a HHH-s diákok elrejtettségének orvoslásában.

II.4.2.2. Az iskolába való bekerülés előkészítése

a) Az átmenet segítése, szakmai együttműködés kialakítása az általános iskolákkal

Gondoskodunk arról, hogy a többi települési oktatási intézményben fokozottan halmozódó HH/HHH tanuló-arány csökkenthető legyen azáltal, hogy iskolánk az alapító okiratában meghatározott felvehető maximális gyermek, tanulói létszám huszonöt százalékának megfelelő váci lakhelyű gyermeket, tanulót felvegyen, amennyiben megfelelnek a helyi pedagógiai programban szabályozott felvételi követelményeknek.

b) Heterogén osztályok kialakítása

Hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű diákokat csak heterogén osztályba veszünk fel, nem különítjük el őket a többiektől. A felvételnél mérlegeljük, hogy ténylegesen tudunk-e a tanuló nevelési igényeinek megfelelő képzést nyújtani és figyelünk az osztályközösségek terhelhetőségére is.

II.4.2.3. Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése

a) Szülői házzal

A nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése. Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az intézményi nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják. Együttműködési formák iskolánkban: családlátogatás, szülői értekezlet, fogadóóra, írásbeli tájékoztató, előadások szervezése, közös kirándulások, pályaválasztási tanácsadás, közös lelki nap, közös zárandoklatok.

A szülők részéről tevékeny bekapcsolódást várunk az iskolai, kollégiumi rendezvényeken; ötletadást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz, őszinte véleménynyilvánítást, nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést, érdeklődő, és segítő hozzáállást.

b) Gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik az érintett családdal, a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Családsegítő Szolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel.

Nagyon eredményes az együttműködés a kortárs segítő képzésben. Minden évben a megelőzés céljából képzést szervez a Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat tanulók számára dohányzás, alkohol, kábítószer témában. A diákok saját társaik szavára sokkal inkább fogékonyak, így hatékonyabban működhet a megelőzés.

c) Szakmai és szakszolgálatokkal

Hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű diákok beiskolázásával, illetve szakértői vizsgálatával kapcsolatban elsősorban a Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő szervezetek, Nevelési Tanácsadó segítségét keressük, illetve a velük való együttműködésre törekszünk. A pedagógusok felkészítésében, továbbképzésében pedig a Katolikus Pedagógiai, Szervezési és

Továbbképzési Intézettel vagyunk szoros kapcsolatban. Az Intézettel szakmai szolgáltatás területén megállapodást is kötöttünk.

d) Iskolákkal

A közoktatási intézményekkel legtagabb körben egymás rendezvényein való részvétellel tartjuk a kapcsolatot. A beiskolázás során személyesen keressük meg az általános iskolákat, és ott találkozunk tanárokkal, diákokkal, szülőkkel.

Hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű diákok megismerése tekintetében a Cházár András Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Diákotthon, Gyermekotthonnal és a Simon Antal Általános Iskola, Diák, Gyermekotthonnal vagyunk szoros kapcsolatban. Az iskola nevelési programjában megvalósuló apostoli szolgálat, a tevékeny szeretet iskolája (TESZI) keretében diákjaink segítő feladatát látják el a két iskolában. Az ottani pedagógusok segítségével segítünk a felkészülésben a bennünket választó diákok számára.

e) Civil szervezetekkel

Az említett iskolák alapítványainak támogatásával elősegítjük az ő hatékonyabb működésüket. A katolikus egyesületek programjaiba való bekapcsolódással segítségével előmozdítjuk fejlődésüket (pl. Katolikus Iskolák Diáksport szövetsége versenyein rendszeresen részt veszünk, lehetőséget biztosítunk, hogy az európai társ szervezet a FISEC sport versenyekre is elutazhasson hátrányos helyzetű diák. A Váci Reménység Egyesülettel is jó a kapcsolatunk, amely országos szinten a legeredményesebb parasport egyesület.

II.4.3. A tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei az integrációs fejlesztést megvalósító programot azokkal a szempontokkal egészítik ki, amelyek az együttnevelés pedagógiai esélyeit jelentősen növelik. Az integráció - a heterogén összetételű iskolák és tanulócsoportok kialakítása -, leginkább a differenciálásra alkalmas szervezési módok, kooperatív technikák alkalmazását jelenti. Így az egyes rendszerelemeket is ez a szempont befolyásolja alapvetően.

II.4.3.1. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok

a) Az önálló tanulást segítő fejlesztés

A tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek közül a tehetséggondozást tartjuk leginkább fontosnak, a hátrányos helyzetű tanuló sikerélményének növelését szem előtt tartva. A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed az iskolai és kollégiumi nevelésre, a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségfejlesztéssel foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel. Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése: differenciált foglalkozások, szakkörök, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre, felkészítés továbbhaladásra, magasabb tanulmányok folytatására, emelt szintű tantárgyak tanítása.

b) Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

Nagy jelentősége van az élményalapú, tevékenységalapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazásának. Játékok (szituációs, drámajáték, memóriafejlesztő), projektek (savas eső mérése), riport (kérdőíves felmérés), terepgyakorlati módszerek (terepgyakorlatok, térképkészítés, célzott megfigyelések, mérések, táborok, iskolakert, „iskolazöldítés”), aktív, kreatív munka (természetvédelmi munkák, madárvédelmi feladatok, szelektív hulladékgyűjtés, rend- és tisztasági verseny, pályázatok, versenyek, kiállítás rendezése, újságkészítése, kutatómunka), művészetek (vizuális művészetek a környezeti nevelésben, irodalmi alkotások zeneművészet, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése).

c) Szociális kompetenciák fejlesztése

Közösségfejlesztő, közösségépítő programok szervezése. **Tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:** törekedjünk a tanulás támogatására kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőkölc erősítésével. Segítsük a tanulók kezdeményezéseit, a közvetlen tapasztalatszerzést. A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével). A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése. Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése. Törekedni kell olyan pedagógus közösség kialakítására, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai: A lelki gyakorlatok, zárandoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését. Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére. Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését. A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez. A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

II.4.3.2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészség és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozások során hangsúlyt kap a gyermekek irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése, a kollégiumban élő nemzeti, etnikai kisebbségekhez tartozó tanulók anyanyelvi, nemzetiségi kultúrájukhoz való kötődésének erősítése. Az iskola által szervezett kirándulások során a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a különböző rendezvények erősítik az osztályközösséget.

Filmklub – mit érdemes nézni, mit nem; kézműves foglalkozás; cserkészet; TESZI, a „Bárka” fogyatékosok támogatása; újságszerkesztés; egyházi jellegű kirándulások, lelki napokon való részvétel szorgalmazása; vallási életbe való bevezetés, kapcsolatok lelki vezetőikkel (pályaorientáció, hivatásgondozás...); speciális diákkörök: bibliakörök, szentek élete, imakörök, egyházi énekek, vallási életet elősegítő tevékenységek (imák, szokásrend, hagyományok), missziós tevékenység.

II.4.3.3. Az integrációt elősegítő módszertani elemek

Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés. A tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, s nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. A nevelés, az oktatás igazodik a gyermekhez.

II.4.3.4. Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

Az érintett diákokat illetően az osztályfőnök kezdeményezésére a gyógypedagógus, az ifjúságvédelmi felelős és a tanító pedagógusok havonta értékelő eszmegbeszélést tartanak. Rendkívüli esetben bevonják a szülőt megbeszélésükbe. Az óralátogatásokon szerezzenek az

érintett pedagógusok információt arról, hogy más tevékenységi körben az érintett tanulók hogyan teljesítenek.

II.4.3.5. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

Gimnáziumunk elsősorban továbbtanulásra készít fel. A felkészítés végén a továbbhaladásra a következő lehetőségei vannak. Az érettségire jelentkező tanuló azt is maga döntheti el, hogy mely tantárgyakból kíván középszinten és melyekből emelt szinten vizsgázni, függetlenül attól, hogy az adott tárgyat milyen szinten tanulta. Ez annyit jelent, hogy akkor is jelentkezhet emelt szintű vizsgára, ha az adott vizsgatárgyból csak a középszintű vizsgára készítette fel az iskola, vagy esetleg még arra sem. Természetesen emelt szintű felkészítés után is lehet középszintű vizsgára jelentkezni. Egy vizsgaidőszakban egy vizsgatárgyból csak egy szinten lehet vizsgázni.

A vizsgatárgyak és szintek kiválasztásakor – a továbbtanulási feltételek mellett – elsődlegesen az adott vizsgatárgy egységes vizsgakövetelményeit kell figyelembe venni. Érdemes mérlegelni a különböző kockázati tényezőket (magasabb követelmények, a felvételi pontok kiszámításakor lehetséges előnyök és hátrányok stb.), és csak akkor választani az emelt szintet, ha arra elegendő a felkészültség. A döntéshez a diákok elsősorban tanáraiktól kérhetnek segítséget, útbaigazítást.

II.4.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásával összefüggő pedagógiai tevékenység.

II.4.4.1. Tünetek és okok azonosítása:

Meghatározó okok lehetnek a gyermek születésével kapcsolatos rendellenességek, betegség következtében fellépő kora gyermekkori minimális agykárosodás, rossz lakásviszonyok, depresszív anyai magatartás, elhanyagoltság, kevés idő töltése családi környezetben, stb. A problémás gyermekek esetében legalább két környezeti rizikó megfigyelhető. Ezek szembetűnő jelenségek, azért a pedagógus irányított megfigyelése kiszűrheti ezeket.

II.4.4.2. A probléma kezelésének folyamata:

A 10 éves korú beiratkozottaknál az osztályban tanítóknak meg kell ismerniük a szakértői bizottság/nevelési tanácsadó véleményét. A tanulási probléma okainak ismeretében szervezzék a tanulók számára a differenciált oktatást, nevelést. Figyelembe véve, hogy ezeknél a gyermekeknél legalább olyan fontos a tehetséggondozás, mint a felzárkóztatás.

II.4.4.3. A tanuló iskolai elhelyezésének lehetőségei

Integráltan, azaz normál osztályokban. Ez esetben a létszámoknál figyelembe kell venni, hogy a problémákkal küszködő gyermekek létszáma ne haladja meg az osztály létszámának maximum 20 %-át, mert egyébként kezelhetetlenné válik az osztály. A tanórai differenciált foglalkozás mellett a tanórákkal párhuzamosan vagy a tanórákon túl is szükség lehet fejleszteni, felzárkóztatni a tanulókat.

II.4.4.4. A felzárkóztatás pedagógia elvárásai

Tanulási nehézség, magatartás- és figyelemzavaros gyermek értékelését osztályfőnöknek megfelelően az osztályban tanítók által végezzük problémájának figyelembevételével.

Száma egyéni fejlesztést biztosítunk, ahol az évfolyamának megfelelő tananyag feldolgozása, elmélyítése történik, a normál követelmény rendszer alapján, a Nevelési Tanácsadó javaslata alapján. A tananyag tartalma mindenben megegyezik a többségi tartalmakkal

II.4.5. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve

II.4.5.1. Az Irányelv célja

Az Irányelvben foglaltak célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél. Az Irányelv annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,

A sajátos nevelési igény kifejezi:

a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,

b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

II.4.5.2. A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk). Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagához mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

– A befogadó iskola vezetője támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

– Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

– Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

– A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítást-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

– A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki

a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;

b) egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;

c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;

d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;

e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;

f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – **gyógypedagógus**

a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;

b) javaslatot tesz a fogyatékosság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);

c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;

d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;

e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;

f) együttműködik többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;

g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;

h) segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;

i) segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Az iskola korlátozott számban tud felvenni sajátos nevelési igényű tanulót.

II.4.6. A hallássérült tanulók felzárkóztatásával összefüggő pedagógiai tevékenység.

A hallássérült tanuló egyéni fejlesztési lehetőségeit személyiségjegyei, intellektusa mellett döntően befolyásolja a hallássérülés bekövetkeztének és felismerésének időpontja, kóroka, mértéke. A hallássérült tanulók fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárások folyamatában valósul meg. A komplex ellátás döntően a szurdopedagógiában használatos módszerek alkalmazásával, megfelelő audiológiai ellátással, a nagy teljesítményű hallókészülékek, hatékony hangátviteli technikák használatával és a legkorszerűbb műtéti technika alkalmazásával beépített cochleáris implantátumokkal történik. A felsoroltak együttesen határozzák meg a hallássérült tanuló eredményes nevelhetőségét, oktathatóságát.

A rendszeresen végzett mérési-, speciális pedagógiai vizsgálati-, megfigyelési-, tapasztalati eredmények figyelembe vétele, valamint az audiológus szakorvossal történő

folyamatos kapcsolat elengedhetetlen feltétele az eredményes pedagógiai és egészségügyi rehabilitációs és rehabilitációs tevékenységnek. A szakszerű pedagógiai munka végzéséhez mindezen ismeretek, valamint elemi technikai tudnivalók (hallókészülék stb. kezelésében tájékozottság) szükségesek a sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő-oktató pedagógusok, kollégiumi nevelők számára.

Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni, hogy iskolánk pedagógiai programjának, illetve tantervének legyen része az a tananyag és követelmény, értékelési mód, melyet a hallássérült gyermek speciális fejlesztése igényel. Külön gondot kell fordítanunk arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő tanulási nehézségének leküzdéséhez. Célszerű a hosszabb szöveges feladatok („kötelező” olvasmányok) tartalmának vizuális megerősítése (videó, diasorozat stb.), az arra történő felkészítés (szókincs, kifejezések), esetenként csak szemelvények, részletek feldolgozása. Ne legyen az értékelés része olyan követelmény, mely a tanuló sérüléséből következően nem teljesíthető halló társaival azonos szinten vagy módon (hosszú „memoriter”, hangsúlyos, ritmusos versmondás, tollbamondás utáni esetleges hibák stb.), értékelésüknél figyelembe kell venni az egyéni fejlesztési terv követelményeit.

A hallássérült tanulóink fejlesztési stratégiájának kialakításakor igénybe kell vennünk a szakirányú végzettségű, integrált oktatásban tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus (szurdopedagógus) közreműködését.

A tanulók oktatásának pedagógiai szakaszai megegyeznek a NAT és a kerettantervek pedagógiai szakaszolásával. Az egyes pedagógiai szakaszokra fordítható időtartam azonban a tanulók speciális nevelési szükséglete szerint hosszabbodhat meg. Az időtartam meghosszabbítását az iskola pedagógiai programjában és a helyi tantervben rögzítjük, továbbá a tanulók egyéni szükségleteihez igazítjuk az egyéni fejlesztési tervében. Az intézményünkbe felvételt nyert tanulók már kialakultnak tekinthető egyéni beszédállapottal rendelkeznek.

Erre támaszkodva megvalósítható:

- A nyelvi rendszer további finomítása, a nyelvi-kommunikációs szint emelése, az olvasás-írás eszköz szintű használata, a nyelvi érintkezés formáinak bővítése: tágabb tájékozódás a köznapi nyelvhasználatban, árnyaltabb alkalmazás, a műveltségi területek és körök tartalmának megfelelő fogalmak értő használata, a szociális kapcsolatrendszer, az érintkezési formák pontos értelmezése, a kommunikációs szándéknak megfelelő nyelvi formák megválasztása.
 - az egyes tanulók beszédállapotában a hallássérülés mértékével, minőségével nem feltétlenül korreláló nagy egyedi különbségek kezelése.
 - A pályairányítás, a reális pályaválasztás előkészítése a 11-12. évfolyamon, a továbbtanulás megalapozása és kitekintés a munka világára.
 - Az épen maradt funkciók fejlesztése, a tehetség gondozása.
- Kiemelt feladatként tűzzük ki a beszédhallás folyamatos fejlesztését.

II.4.7. Elvárható eredmények

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén - család, iskola, társadalom - a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket. Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalni kell a fokozott törődést a tanulóval.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

Ezt a tevékenységet a gyermekvédelmi felelős koordinálja. Folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és az osztályfőnökökkel. Családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében. Kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

Az integráció akkor sikeres, ha nem csupán egyszerű fogadás - vagyis amikor a fogyatékos gyermeknek kellene alkalmazkodni az iskolában folyó gyakorlathoz, anélkül, hogy a pedagógus „tudná” a fogyatékoságát – hanem befogadás, inklúzió valósul meg.

Az **inklúzió** eleve más pedagógiai szemléletet feltételez. A kulcsszó és a kiindulási alap az egyéni differenciálás. A pedagógus minden gyermekben a speciálisat, a rá jellemző egyedi sajátosságokat keresi és látja meg. Természetesnek veszi, hogy a legtöbb gyermeknek valamikor, valamilyen témában tartósan vagy csak rövidebb ideig tanulási nehézségei támadnak, vagyis a tanulási nehézségeket a tanulási folyamat természetes velejárójának kezeli, s nem feltétlenül a gyermekben magában keresi a hátráltató okokat. Az egyéniesített segítséget minden gyermeknek meg kell adni, ill. minden gyermeket képességei szerint kell terhelni. Ez tehát éppen ellentmond az átlagoshoz igazodó, egyetlen ütemet diktáló fejlesztési stílusnak. A pedagógus eszköztára gazdag, kiterjed:

- a tanítási program változatos feldolgozására
- a gyermekek sokoldalú tevékenykedtetésére
- a tananyag differenciált feldolgozására
- az egyéni tanulás stílus és ütem tekintetbe vételével kiszabott, vagy éppen a gyermekek által önállóan kiválasztott feladatokra
- a teljesítményszintek széles sávjának elfogadására
- a tanári irányítás mellett az együttműködő tanulás, azaz a gyermeki pármunka és csoportmunka, valamint az egyéni feladatmegoldások sűrű érvényesítésére

II.4.8. Intézményi önértékelés

Az önértékelés elvégzésekor fontosak a vállalásaink, de nem szabad csak a számokra hagyatkoznunk. A sikeres integrált nevelés csak akkor valósítható meg, ha megfelelően előkészített módon valósul meg. Ehhez nemcsak a pedagógusok és alkalmazottak felkészítése, hanem a diákok és szülők befogadó magatartása is szükséges.

II.4.9. Önkéntes, szociális munka (TESZI)

A program befelé és kifelé is irányul. Célja ennek megfelelően kettős: egyrészt az iskola diákjainak cselekvő fejlesztése a célzott területeken, másrészt a közeli karitatív intézmények, ellátórendszerek nonprofit támogatása lelkes segítő diákok révén, illetve az idős, csökkent képességű vagy kisebbségi rászorulóknak egyéni segítése.

Konkrét működésének módja: a program szervezői alapos környezettanulmány során felméri az iskola közvetlen és távolabbi, de hamar megközelíthető környékén lévő szoba jöhető intézményeket, ellátó központokat. A program ismertetése után az érdeklődő felekkel partneri megállapodást kötnek; az intézmény részletesen tájékoztat saját tevékenységéről és az igényelt segítség fajtájáról, mennyiségéről. Az intézményvezetők egyöntetű beszámolója

szerint (különösen a kórházakban, speciális segítő helyeken) az ide önként jelentkező diákok olyan segítséget nyújtanak, amit (helyzetük folytán) legtöbbször a hivatásból, ill. fizetésért dolgozók sem tudnak megadni.

A folyamat végére széles választék alakul ki a különböző választható helyekből; ezt a program meghirdetésekor egy részletes „menü” ismerteti a részt vevő diákokkal. A megnyitó rendezvény tájékoztatása után pár nap idő áll rendelkezésre a feladatválasztásra; ennek figyelembe vételével készítik el a szervezők a beosztást.

Minden partnerintézménynek van egy (általában pedagógus) összekötője az iskola részéről, aki első alkalommal elkíséri a diákokat, a továbbiakban pedig figyelemmel kíséri őket,

A program nevelési-képzési célja és módszere tehát: empátiát és önzetlenséget igénylő, társadalmilag is hasznos, rendszeres segítő munka révén való képességfejlesztés. Ez, amellet, hogy iskolánk szellemiségének is megfelel, a részt vevő diákok számára is építő: a (sokszor odafigyelés és lemondás árán megszervezett) rendszeres találkozások alatt személyes kapcsolat épülhet ki segítő és segített között; a diák éppen legbizonytalanabb életszakaszában tapasztalja meg, hogy személye fontossá válik valakinek, és olyat tud nyújtani embertársának, amit más nem, csak ő. Érzékenységet, tapintatot is tanulhat, a tapasztalatok alapján egészséges önbizalomra tehet szert. A program végére más szemmel néz a környezetében található (eddig talán észre sem vett vagy idegenkedéssel fogadott) rászorulókra.

Nem elhanyagolható szempont a program külső hatása sem: a környékbeli segítő intézmények támogatása, az ottani túlterhelt személyzet munkájának megkönnyítése, amelyért – eddigi tapasztalataink szerint – a dolgozók és az intézményvezetők is hálásak.

A program végén egy lezáró rendezvénye van, mely utóbbin a részt vevő diákok meghallgatják egymás élménybeszámolóit és az intézményvezetők, illetve a program szervezőinek értékelését is. A rendezvényen vendégül látjuk a partnerintézmények képviselőit. A rendezvény szerves része a kiállítás, melyet a tanulók munkájuk lezárásaként készítenek.

II.5. Az iskolában pedagógiai munkát végzők feladatai

II.5.1. A pedagógusok intézményi feladatai

A pedagógusok feladatait és továbbképzési kötelezettségeit a Knt 62. § írja le. Az intézményi feladatait a munkaköri leírások tartalmazzák.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai ezeken túlmenően:

II.5.1.1. Általános elvárások:

Iskolánk tanári kara ún. „vegyes-típusú”: részben piarista szerzetestanár, többségében világi tanár. A katolikus iskola sajátos jellegét a nevelők tevékenysége és tanúságtétele biztosítja elsősorban. Ezért elengedhetetlen:

- hogy nyitottak legyenek minden értékre, amelyeket beépíthetnek saját életükbe és nevelő-oktató munkájukba,
- hogy állandó önképzéssel, olvasással, kultúrájuk fejlesztésével készüljenek iskolai munkájukra,
- hogy elmélyült imaélettel és a diákok iránti szeretetből fakadó humánussal képviseljék a keresztény hitet és erkölcsöt,
- hogy az értékek átadásának vágya és kellő empátia vezesse őket nevelő munkájukban,
- hogy a határozott irányítást (tanári szigort) kiegészítsék személyes kapcsolatteremtéssel, a tanulókkal való párbeszéddel,
- hogy igazodjanak oktató-nevelő munkájukban a tanulók életkori sajátosságaihoz,

- hogy szavaik és tetteik mindig összhangban legyenek, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a tanulók számára a hamis tanúságtétel,
- hogy életük (családi életük), az iskolai jelenlétük összhangban álljon a katolikus és a piarista iskolák által képviselt értékekkel,
- hogy tanulmányozzák a keresztény tanítást, az Egyház megnyilatkozásait, valamint a Piarista Rend nevelői hagyományait, és mindezt érvényesítsék mindennapi munkájukban - az adott helyzetnek megfelelően,
- hogy legyenek kollegiálisak: arányosan vállaljanak részt az iskolai többlet-munkákban: pl. örökösési feladatok, felzárkóztatás és tehetséggondozás, kísérő-tanári feladatok, diákmissziókban való jelenlét.

II.5.1.2. Intézményi feladatok:

- Pedagógiai tevékenységével kapcsolatban együttműködik a szakmai munkaközösségének és más nevelőtestületei közösségei tagjaival.
- A tanulók felkészültségének rendszeres írásos és szóbeli számonkérése, értékelése. Az adott osztályzatok naprakész rögzítése az e-naplóban. A rendszeres számonkérés és értékelés a tanulók munkájának egyik legjobb segítője, azon túl a pedagógus a munkájáról visszajelzést kap.
- Ellenőrzi és értékeli a tanulók füzeteit. Segíti diákjait önálló tanulásukat előmozdító órai jegyzetek készítésében, figyelembe véve életkori sajátosságait.
- A tanulók munkájának értékelésével kapcsolatos iskolai - és osztálykonferenciákon való részvétel.
- A szakmai munkaközösségek értekezletein való részvétel.
- Szülők rendszeres tájékoztatása a diákjai előhaladásáról: a tanév rendjében meghatározott alkalmakkor szülői fogadóórákon, a heti órarendjében kijelölt fogadóórán és az e-naplón keresztül.
- Tanórák megtartásával kapcsolatos adminisztratív feladatok elvégzése: az órák tartalmának rögzítése, a hiányzások bevezetése az e-naplóba.

II.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai

A tanulók személyiségének fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentősége van az iskolai diák közösségeknek, különösen az osztályközösségnek. Ennek a közösségnek életét szervező, irányító személy az osztályfőnök, aki különös gondot fordít a közösség egészével az annak egyes tagjaival is. Tevékenysége során együttműködik a tanulók szüleivel, támaszkodhat az osztályában tanító tanárok közösségére.

II.5.2.1. Osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnök egy egész osztály minden tanulójáért visel felelősséget, hogy a közösségben mindenki megtalálja a helyét: a tehetséges és a védelmet igénylő diák egyaránt. Jelenlétével, figyelmével olyan légkört teremt az osztályban, az osztálynak arcúata (tartása), a közösség tagjainak egymást növelő hatása legyen. Kiemelt feladatai:

A községformálás tevékenységei:

- tanulmányi időt kiegészítő tevékenységek szervezése
- osztályprogramok: túrák, kirándulások, sport, beszélgetések, lelki gyakorlatok, szakkörök, olvasókör, teázás, stb.
- otthonos környezet megteremtése az osztályteremben (dekoráció)
- osztálydiák bizottság működtetése: a diákok bevonása a közös programokba
- vallásos, lelki programok szervezése
- az osztályába járó szülőknek is programot szervez (kirándulások, féléves találkozó, lelki programok)

- közösségi ünnepek szervezése, segítése

A pedagógiai munka feltételeinek elősegítése:

- gyakori személyes jelenlét az osztályban
- pozitív közszellem formálása
- tanulási szokások, módszerek segítése
- az osztály alapvető fegyelmezése és fegyelmezhetősége (csatolás a közegteremtéshez is)
- jutalmazások, dicsérek, figyelmeztetések és szükséges megrovások adekvát kezelése
- szabadság és korlátozások fejlesztő biztosítása
- együttműködés az osztályban tanító tanárokkal, rendszeres információ csere, félévente az osztályban tanító tanárokkal megbeszélést tart az osztály tanulmányi és fegyelmi helyzetéről
- pontos adminisztrációs munka

Személyes törődés:

- elérhető a diákjai számára, meghallgatja őket, szükséges esetén tanácsot ad vagy a megoldási utak kesésére ösztönöz
- együttműködik a mentortanárokkal, segítséget kér indokolt esetekben
- kapcsolatot tart a szülőkkel
- személyes vallásos fejlődés figyelemmel kísérése, segítése

II.5.2.2. Osztályfőnök tevékenységét segítő közösségek

Az osztályfőnök feladatát kollégáival együttműködve látja el.

Az osztályfőnöki munkaközösség

Az osztályfőnöki munkaközösség az iskola nevelési kérdéseiben az igazgató döntéshozó és tanácsadó testülete. Konferenciáin megtárgyalja az aktuális feladatokat, a nevelési problémákat és azokra lehetőség szerint megoldási javaslatot tesz.

Az osztályfőnök munkatársai

Az osztályok életét az osztályfőnök vezeti és fogja össze. Feladatának elvégzésére az igazgatótól kap megbízást. Munkáját az osztályban tanító tanároktól, a tanulók szüleitől és az igazgatótól kapott információk figyelembevételével végzi. Javaslattevő jogköre kiterjed az osztállyal kapcsolatos minden kérdésre.

II.6. A nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere

Az ellenőrzés során a jogszabályoknak, belső szabályzatokhoz való megfelelést vizsgáljuk. Az intézmény belső ellenőrzési rendszerét kiegészíti a fenntartó által 4 évente kötelező jelleggel lebonyolítandó szakmai, törvényességi, pénzügyi ellenőrzések rendszere. Ez az intézmény működésének egészét átszövi, kiterjed pedagógiai és nem pedagógiai feladatokra egyaránt.

Biztosítja, hogy az intézmény folyamatainak működése megfeleljen a szabályozóknak. Az ellenőrzés révén lehetőség nyílik a hiányosságok, hibák feltárására, ezáltal a javításukra, a folyamatok állandó fejlesztésére, a rendszer javítására, a hibák megelőzésére, kizárására.

Ellenőrzésre szükség van az eredmények számbavétele céljából is. A feltárt eredmények elemzése, értékelése alapján lehet megtervezni a további fejlesztés folyamatát. Az ellenőrzés alapozza meg az egyén és az intézmény értékelését is.

A mérések, értékelések részletes bemutatását, a minőségfejlesztés leírását a Minőségirányítási Program tartalmazza.

II.6.1. Az intézmény belső vizsgarendszere

A vizsgarendszer célja, hogy a tanulók érettségét segítsük, szemléletüket alakítsuk (komplex ismeretek), tanulási motivációjukat növeljük, a vizsgázáshoz szükséges kompetenciáikat fokról fokra fejlesszük.

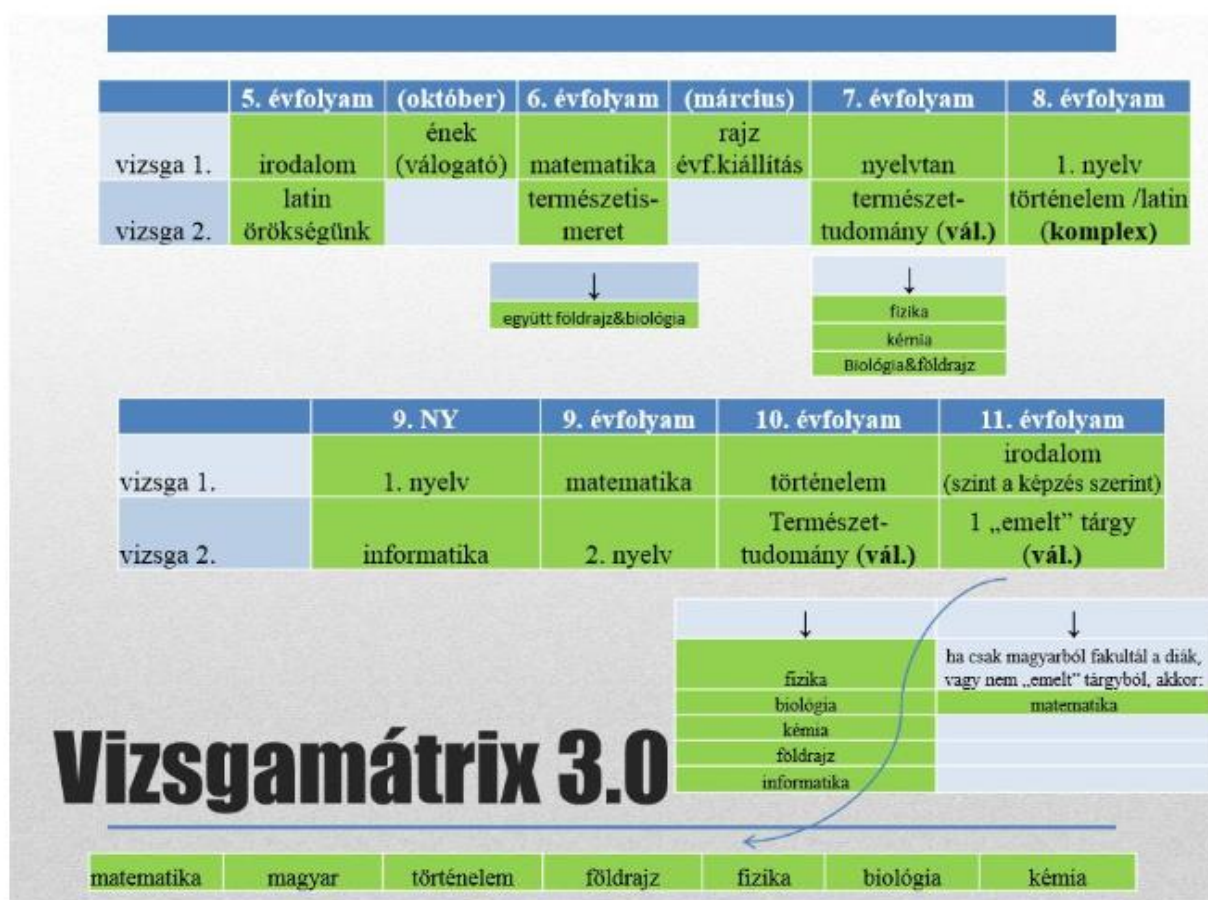
E célok megvalósulásának fontos eszközei a tanulói öntevékenységek (felelet, saját alkotás, prezentáció, kreatív produktum, manuális-gyakorlatcentrikus feladatok, saját kutatások), a választható tárgyak megjelenésével az önismeretet kibontása, ami a pályaaorientációt is segíti és az egyéni felelősségvállalást erősíti.

Alapelvek

A vizsgaforma és a vizsgán elvárt ismeretek életkorhoz alkalmazkodnak, az érettségi közeledtével fokozatosan az érettségi követelményeihez igazodnak. Ez mind tartalmilag (ismeretek mennyisége, mélysége), mind formailag (önálló felelet ideje) értendő.

A tanulói vizsgateljesítmény értékelésének tekintetében is érvényesül a fokozatosság elve. A vizsgák ünnepélyes keretek között szerveződnek, fiúknak és lányoknak is a házi rend szerinti ünnepi viseletben kell megjelenniük.

A vizsgarendszer áttekintő táblázata

Vizsgaszervezés

Az iskola diákjainak a meghatározott tárgyakból a meghatározott évfolyamon vizsgázniuk kell. Arra külön jelentkezni nem kell. A választható tárgyak esetén a vizsgatárgy megnevezése vizsgajelentkezéssel történik. Ennek határideje február 15.

A vizsgák pontos időpontját az éves eseménynaptár és munkaterv rögzíti. A vizsgákat a felelős tanulmányi igazgatóhelyettes szervezi. A vizsga a megjelölt két speciális tanítási munkanapon 8 - 16 óra között szervezhető.

Annak a tanulónak, aki a kijelölt napon önhibáján kívüli okból nem tud eleget tenni vizsgakötelezettségének, pótidőpont szervezendő még a tavaszi félév napjaira. A vizsgák az igazgató engedélyével látogathatóak, de a látogatók jelenléte a vizsgát magát nem zavarhatja meg.

Az a tanuló, aki a 11. évfolyamon két előrehozott érettségit tesz, annak csak az egyik általa kiválasztott tárgyból kell csak vizsgát tennie a tanévben. A szaktanár javaslatára az országos versenyeken elért kiemelkedő diákok az adott tárgyból mentesülhetnek a vizsgakötelezettségük alól.

A tanulók értékelése

A vizsgafelelet értékelése a bizottság által szóban megfogalmazott szöveges visszajelzés útján és numerikus módon (osztályozással) is történik. A szóbeli értékelés erősségeket és fejleszthető területeket azonosít a feleletben. A tanár fejlesztő értékeléssel segíti a vizsgázót. Az osztályzat súlyozott, a témazáró dolgozat értékének a kétszeresét éri. Közvetlen hatása a tanuló előmenetelére nincs, tehát sikertelen (elégtelen) vizsga nem jár évismétléssel, vagy a vizsga kötelező megismétlésével. A súlyozott vizsgajegy a tanuló többi osztályzatával együtt számít bele a tanuló tanulmányi átlagába.

Mivel az évek során az ismeretek egyre gyarapodnak, mélyülnek, komplexebbé válnak, az értékelésben is mutatkozik változás.

5-6. évfolyam	7-9. évfolyam	10-11. évfolyam
40%-tól elégséges	30%-tól elégséges	25%-tól elégséges
55%-tól közepes	50%-tól közepes	40%-tól közepes
70%-tól jó	65%-tól jó	60%-tól jó
85%-tól jeles	80%-tól jeles	80%-tól jeles

Vizsgaleírások, vizsgakövetelmények

Az egyes tantárgyak vizsgaleírását, vizsgakövetelményeit a honlapon minden év februárjáig aktualizált vizsgakiírás rögzíti. (Elérési útja: Tanulmányok/vizsgarendszer) Az egyes leírások rögzítik, milyen tárgyból milyen a vizsga jellege (írásbeli, szóbeli, kreatív alkotó, gyakorlati kísérletező...), témakörei, milyen tanulói tevékenységet vár el, milyen eszközök használata szükséges.

Az egyes vizsgák követelményei iskolánk helyi tantervében rögzített ismeretekre és kompetencterületekre épít, azt meg nem haladja.

A vizsgákra való felkészülés az iskolai tanórák feladata.

II.7. Felvétel, átvétel az iskolába

II.7.1. Általános elvek

- A gimnázium 5. évfolyamára, a nyelvi előkészítő osztályba (9NY) és a nyolcosztályos gimnázium 9 évfolyamaira fesszünk diákokat a rendes felvételi eljárás keretében. Más évfolyamokra rendkívüli felvételi eljárás keretében. A képzési formákat évente az előírt módon közzétesszük.
- Gimnáziumi tanulmányok végzésére alkalmas, érettségi vizsga letételére felkészülni tudó diákok nyerhetnek felvételt az iskolába.
- Iskolánk egyházi iskola, az evangelizáció helyszíne is. Ezért elsősorban vallásos családban felnőtt, a hit területén az életkornak megfelelő ismeretekkel és vallásos magatartással rendelkező diákokat vesszünk fel.
- Elsősorban katolikus családok gyermekeit vesszük fel, nyitva áll az iskola ajtaja azonban gyakorló vallásos református és evangélikus diákok számára is.
- Nem hívő családok gyermekei akkor nyerhetnek felvételt, ha a szülők és a tanuló elfogadják az iskola vallásos nevelési programját és kifejezik készségüket, hogy nyitottak az iskola vallásos érték rendje iránt. Ez meg kell nyilvánuljon a mindennapi iskolai munkában. Ezt annyira fontosnak tartjuk, hogy évente közös beszélgetésben felülvizsgáljuk a családok ez irányú elkötelezettségét, vállalását.

II.7.2. Rendes felvételi eljárás

- A felvételi eljárás az érdeklődő diákok és családjaik valamint az iskola közötti egyre mélyülő ismerkedési folyamat. Ennek állomásai: felvételi tájékoztatók az általános iskolákban, nyíltnapok szervezése, iskola bemutatás, felvételi vizsgára felkészítés, stb. A családok érdeklődésének felkeltésében számítunk diákjaink közreműködésére.
- Mindkét évfolyamra, valamennyi képzési formára való felvételi írásbeli és szóbeli részből áll.
- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam központi írásbelijével azonos. Ezeket az érvényes törvényi előírásoknak megfelelően szervezzük meg. A felvételi vizsga tárgyai a szövegértés és matematika. Örömmel vesszük, ha a hozzánk jelentkező diákok nálunk írják meg a felvételi vizsgákat.
- Szóbeli vizsga részei: szövegértés, hittan és a nyelvi előkészítő osztályba jelentkezők számára idegen nyelv. A szóbeli vizsga alkalmával törekszünk arra, hogy minél jobban megismerjük a hozzánk jelentkező diákot és családját. Ezért a felvételi adatlapon erre irányuló kérdésekre is várjuk a jelentkezők válaszát. Kérünk továbbá plébánosi ajánlást illetve nem hívők esetén motivációs levelet, amelyben kifejtethetik, hogy miért választják a mi iskolánkat, és azt a szándékukat, hogy elfogadják az iskola vallásos értékrendjét.
- Kérjük a szülőket, ha gyermekük különleges bánásmódot igénylő diák, vagy valamilyen hiányossággal rendelkezik (diszkalkulia, diszgráfia stb.), vagy sajátos nevelési igényű, akkor azt jelezzék a felvételi eljárás során, nyújtsák be a szakértői véleményeket. Ilyen esetben akkor tudjuk felvenni a tanulót, ha ténylegesen vállalni tudjuk, hogy biztosítjuk a szükséges egyéni bánásmódot, ill. a formálódó osztályközösség ez irányú vállaló képességét nem haladja meg a tanuló felvétele. A tapasztalat szerint előre nem látható, hogy mennyire tudunk segíteni az ilyen esetekben, ezért arra kérjük a szülőket, hogy évente értékeljük közösen tapasztalatainkat.
- A 9.AB osztályokba (nyolcosztályos képzés) felvett tanulók esetén történelem tantárgyból különbözeti vizsgát kell tenni a 9. évfolyam végére.

II.7.3. Rendkívüli felvételi eljárás

- A rendkívüli felvételi eljárás esetén is olyan alapossággal vizsgáljuk meg a jelentkezőt, mint a rendes felvételi eljárás esetén. Ezért írásbeli vizsgát szervezünk számára magyar nyelv és irodalomból, matematikából, szóbeli vizsgát hittanból és a tanult nyelv(ek)ből.
- A vallásos életben való elkötelezettséget a rendes eljárásban leírt módon vizsgáljuk.
- Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a már kialakult osztályközösségeket ne terhelje erőn felül egy-egy diák felvétele. Ezért a felvételi döntésben az igazgató kikéri a lehetséges osztály osztályfőnökének véleményét.
- A felvételi vizsgákat szervezünk a félév lezárás után, ill. a tanévkezdés előtt (javítóvizsgák idején). Ettől eltérő időpontban – indokolt esetben – sor kerülhet rendkívüli felvételi eljárásra.
- Szükség esetén – az esetleges hiányosságok pótlására – különbözeti vizsgát írhat elő az igazgató. Ennek végső terminusa nem haladhatja meg a felvétel idejében zajló tanév utolsó tanítási napját.
- A rendkívüli felvételi vizsgára bizottságot szervezünk. A bizottság véleményének meghallgatás után dönt az igazgató az átvételről.

II.8. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök, felszerelések jegyzéke

Az 1/1998.(VII.24.) OM rendelet alapján elkészítettük saját eszköz- és felszerelés jegyzéküket. A fenntartónk, ennek alapján a hiányok pótlására ütemtervet készített.

III. A KOLLÉGIUMI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK SAJÁTOS ELVEI

Meggyőződéssel valljuk, tapasztaljuk és igazoljuk a **családi nevelés - semmi mással nem pótolható - elsődlegességét** a gyermek személyiségének fejlesztésében. Ugyanakkor a **KOLLÉGIUMOT nem csupán szükségnek tekintjük**, hogy egyes tanulócsoportok számára is érvényesüljön a szabad iskolaválasztás joga, hanem **közösségformáló, jellemalakító „műhelynek” is**, amely jótékonyan továbbfejleszti, kiegészíti, sőt olykor pótolja a családi nevelést. Célunk az értéktisztelet, az Isten szeretetét megtapasztaló élő hit megélése, a gyermekszeretet, a személyiség tisztelőben tartása jegyében nevelni kollégista növendékeinket, erkölcsi értékeket tisztelő, elfogadó, széleskörű ismeretekkel rendelkező, művelt, kiegyensúlyozott, harmonikus, derűs életszemléletű, nemzeti elkötelezettségű gyerekek nevelése.

Egyik alapfeladata a kollégiumnak az, hogy megfelelő **feltételeket teremtsen** azoknak,

- akiknek lakóhelyén nincs lehetősége a tanuláshoz,
- akiknek a választott iskolába való bejárás megterhelő vagy megoldhatatlan,
- akiknek szülei nem tudják biztosítani a tanuláshoz szükséges feltételeket.

A másik feladata is ugyanolyan súlyú alapfeladat:

Tudniillik a kollégium egy **modell értékű „mikrotársadalom”**, így gyakorlótere lehet a közösségben felelős személyiség kibontakozásának. Ennek a személyiségnek ismérvei:

- együttműködési készség
- szolidaritás
- döntésképeség
- felelősségvállalás
- önkormányzó képesség
- a konfliktuskezelés technikáinak elsajátítása

III.1. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium szervesen kapcsolódik az iskola egészéhez, így épületéhez is.

Az épületegyüttes több lépésben épült az 1700-as évek elejétől egészen 2006-ig. Az iskola alapításánál ezzel a témával részletesen foglalkozik a pedagógiai program. Ennek az épületnek a földszintjén, a rendház és az iskola között helyezkedik el a kollégiumi rész, szervesen kapcsolódva a rendház és az iskola életéhez. A Piarista Gimnázium kollégiumot igénylő leánytanulói részére éveken keresztül a Karacs Teréz Középiskolai Kollégium biztosított elhelyezést.

A 2011-12-es tanév óta a leánykollégium üzemeltetését átvette az iskola. Ettől kezdve a fiú- és a leánykollégium szervezeti egységben, de térben elkülönítve működik.

Amint a pedagógiai program alapító okiratot tárgyaló részénél olvashatjuk, ez egy igen kis létszámú kollégium, maximum 32 fiú és 16 lány befogadására képes. Tárgyi feltételeink és diákjaink kollégiumi nevelést igénylő kérései egyaránt magyarázzák ezt a létszámot.

Fiúk és lányok nevelése egyaránt történik az iskolához szervesen hozzátartozó intézmény részben.

Kollégiumunkba csak intézményünkben tanuló diákok kérhetik felvételüket, ettől kivételes esetben, az iskola igazgatójának engedélyével eltérhetünk. A kis létszám a csoportok kialakításában korlátokat szab, ennek megfelelően két csoportban, folyik a kollégiumi munka: az alsósok a 9-10. évfolyamokon, a felsősök pedig a 11-13. évfolyamokon tanuló diákok. A csoportszervezés elsősorban tehát életkor alapján történik, de a programok

szervezése sokszor mindkét csoportot érinti. A kis létszámú csoportokban az idősebbek segítik a fiatalabbak munkáját, sőt ez feladat a csoportok határain is túlmutat.

A szorosabb értelemben vett kollégiumi nevelők létszámát a törvényi keret határozza meg, ettől a fenntartó eltérhet. Tágabb értelemben iskolánk minden tanára, nevelője segíti a kollégium oktató-nevelő munkáját. Hiszen a fejlesztő pedagógus, a szabadidős tevékenységet végző pedagógus, a sportfoglalkozást vezető testnevelő, a tehetséggondozó szakkört vagy felzárkóztató foglalkozást tartó tanár is részt vesz a kollégium délutáni életében. Ezekben a tevékenységekben ismételten megmutatkozik a kollégium és az iskola szoros egysége. A kollégiumi nevelők és a kollégiumban szereplő összes tevékenységet végző pedagógus munkáját a kollégiumi vezető hangolja össze.

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, szolgálja a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit. A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

A katolikus kollégium fontosnak tartja a vallási vizuális környezetet, az egyházi könyvekhez való hozzáférés biztosítását, kápolna használatát.

III.2. A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki és vallási fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi szokásokat. Törekszik a vallásos programok megfelelő arányú beépítésére. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső aránya – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A belső szabályozás kiemelt eszköze a pedagógiai ösztönző rendszer működtetése, és a megélt hitből való elköteleződés. A gyerekek kötelelességeit és jogait szabályozza a kollégium "rendje" (a közös szentmisén való részvétel, sajátos / helyi elvárások, különböző fegyelmi szabályok, pl. dohányzás stb.).

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. Képviselőit, három fő fiút és két fő lányt a kollégium diákjai választják meg, három főt a 11-13. évfolyamról, kettőt a 9-10.-ről. Választott tisztségviselői révén részt vesz a diákközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében, a keresztény közösségek építésének szolgálatában. A diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerik – és a mindennapi gyakorlatban válnak képessé felelősen alkalmazni – a demokratikus érdekérvényesítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit, módszereit. A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősítve a kollégiumi közösség együvé tartozását.

III.3. A kollégiumi tevékenység szerkezete

A kollégium – igazodva a köznevelési törvény rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Külön figyelmet fordít a nemzeti és etnikai sajátosságokra. Kiemelt célul tűzi ki a diákok kiteljesedésének elősegítését, ehhez meghatározza az egyes kompetencia területeket.

III.3.1. Tanulást segítő foglalkozások

- A kollégium biztosítja a kötelező foglalkozások rendszeres szervezését. A napi felkészülést szolgáló tevékenység közvetlen tanári irányítással, meghatározott időkeretben, nyugodt felkészülést biztosító tantárgyi környezetben csoportos, illetve egyéni foglalkozás keretében történik;
- a differenciált képességfejlesztés – a valamilyen okból lemaradt tanulók felzárkóztatása (korrepetálás), valamint a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítása (tehetséggondozás) – szervezeten, a kollégiumnak az iskolával együttműködve kialakított programja alapján történik.
- Továbbá az iskolában szerzett ismeretek bővítése (iskolai szakkörökön) és a pályaválasztás segítése (fakultációk) érdekében az iskolával együttműködve a kollégium különböző szakköröket, diákköröket szervez.

III.3.2. A tanulókkal való törődést biztosító foglalkozások

- a személyes törődést biztosító, vallásosságot elősegítő foglalkozásokon a tanulók feltárhathják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére;
- A tematikus csoportfoglalkozások keretében elsősorban a tanulócsoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik. A foglalkozások célja, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a közösségi együttélés normáit, a szociális viselkedés alapvető szabályait; a konfliktuskezelő képességet. A tanulók életének, egészségének védelme érdekében hangsúlyt kap a prevenciós tevékenység (balesetek, káros szenvedélyek – dohányzás, alkohol, illetve drogfogyasztás, stb. – kialakulása);
- a vallásosságot elősegítő általános foglalkozásokon, szentmiséken, lelkigyakorlatokon, közös imákon, előadásokon, beszélgetéseken, diákkörökön, továbbképzési lehetőségeken szerepet kap a hit alapvető tanításainak elsajátítása, a keresztény értékrendszer megismertetése és gyakoroltatása. A tematikus és az általános csoportfoglalkozásokra a kollégium heti egy órát biztosít, melynek nagyobb részét (60%) a tematikus, a kisebbet (40%) pedig az általános foglalkozások teszik ki; adott esetben korcsoport szerint és időben is bontva.
- minden nevelő tevékenységet áthat a hit és a keresztény erkölcs.

III.3.3. Szabadidős foglalkozások

- a szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészség és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása;
- a foglalkozások során hangsúlyt kap a gyermekek irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése, a kollégiumban élő nemzeti, etnikai kisebbségekhez tartozó tanulók anyanyelvi, nemzetiségi kultúrájukhoz való kötődésének erősítése;
- a kollégium által szervezett kirándulások során a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget;
- a kollégium szakmai foglalkozások szervezésével segíti – a működésében fontos szerepet betöltő, az önkormányzati rendszerbe illeszkedő – diákkörök fejlődését

- A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozásokra minimálisan 1 óra/hét biztosított a kollégium által, és ugyanennyi kötelezően választandó is, de a programok változatossága (színházlátogatás, kirándulás, kulturális programok) miatt a felkínált lehetőségek a valóságban lényegesen többet tesznek ki.

III.3.4. Keresztény értékrend szerinti szabadidő szervezése

- közös vallásos gyakorlatok: közös imák (reggel, este), lelki napok, közös szentmisék (legalább havonta, ha az iskola nem szervezi ezt);
- személyes törődés: lelki napokon vagy máskor is: gyónási lehetőség, a nevelőtanár szabadidőben rendelkezésre áll;
- a nevelőtanár nemcsak munkakört tölt be, hanem személyes példaadással, megszólíthatósággal és a tanulókkal való személyes törődést biztosít;
- egyházi év jeles napjairól gyűjtő munka;
- vallás-etikai előadások a kollégisták számára;
- filmklub – mit érdemes nézni, mit nem;
- cserkészlet;
- TESZI
- újságszerkesztés;
- egyházi jellegű kirándulások, lelki napokon való részvétel szorgalmazása;
- vallási életbe való bevezetés, kapcsolatok lelki vezetőkkel (pályaorientáció, hivatásgondozás...)
- speciális diákkörök: bibliakörök, szentek élete, imakörök, egyházi énekek, vallási életet elősegítő tevékenységek (imák, szokásrend, hagyományok), missziós tevékenység;

III.4. A tanulók fejlesztésének terve

III.4.1. A keresztény hitre, keresztény életre való nevelés, erkölcsi nevelés

A hitre nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább személyes példaadással: azzal, ahogy a hétköznapiakban élünk és gondolkodunk. A diákok azt az életstílust sajátítják el, amit a közvetlen környezetükben látnak és tapasztalnak. Az iskolai és a kollégiumi életben – a Szentírás tanításait felhasználva – törekedni kell a keresztény értékek megjelenítésére, érvényesítésére. A vallásgyakorlat minden területére kellő felkészültséggel, tapintattal, mérlegeléssel és bölcsességgel kell bevezetni a diákokat.

Az iskolával egységben lévő kollégiumnak, mint nevelő intézménynek feladata, hogy feltárja a műveltség erkölcsi és vallási dimenzióit, hogy ezáltal eljuttassa diákjait az erkölcsi szabadsághoz. Az iskolai életnél részletezzük a foglalkozásokat.

A feladathoz kapcsolódóan elsősorban a szociális és kommunikációs kompetencia fejlesztése valósul meg.

III.4.2. Énkép, önismeret, szociális képességek, társas kultúra fejlesztése

A középiskolás korosztály érzékeny minden őt érő érzelmi és mentális hatásra. E hatások feldolgozásában diákjainknak a család helyett vagy mellett a kollégium nyújt segítséget. Foglalkozásaink e hatások feldolgozását segítik elő a diákok személyiségének, jellemének, helyes önismeretének fejlesztésével, lelki egészségük ápolásával. A pszichés történések

tudatosítása, önmaguk mélyebb ismerete elősegíti az alkalmazkodást, beilleszkedést, szűkebb és tágabb környezetükbe, felkészít a konfliktusok megoldására, az önbizalom, az önértékelés, a pályakép felépítésére, az önmenedzselés megalapozására. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe beépíteni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő attitűdjüket, motívumaikat, a nevelés egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy kompetensnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Az önismereti készségek és képességek kialakítása csoportos foglalkozásokon, és személyes beszélgetésen történik. Ezen kívül a kollégisták tevékenyen bekapcsolódnak a TESZI munkájába, rendszeresen látogatják a Máltai Kórház betegeit.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális, kommunikációs és állampolgári kompetencia.

III.4.3. A tanulás tanítása és gondolkodási kultúra fejlesztése

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégiumnak lehetőséget kell biztosítania arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Fejleszteni kell a kreativitásukat, erősíteni a tanulási motívumaikat – az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Törekedni kell a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására. Segíteni kell a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot kell fordítani annak előmozdítására, hogy az ismeretek elsajátítása ne csak kötelességként, hanem igényként is megfogalmazódjék a diákokban, s így életprogramjuk részévé váljon a tanulás.

A kultúra iránti igényességet alakítjuk színházlátogatásokkal, hangversenyek, előadások szervezésével. Az optimális tanulási feltételeket a felügyelt stúdiumokkal biztosítjuk. Emellett személyes fejlesztéssel segítjük diákjainkat nemcsak a napi felkészülésükben, hanem a folyamatos tanuláshoz szükséges tanulástechnikai ismeretek megszerzését.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: hatékony-önálló tanulás, matematikai kompetencia, digitális kompetencia.

III.4.4. Felzárkóztatás

A felzárkóztatás, illetve az alapkészségek megfelelő szintre hozása az iskolai munkához kapcsolódóan történik, legtöbbször korrepetálás keretében. Az iskolai kereteken túl az iskola szerzetes tanárai, illetve a kollégium nevelőtanárai saját szaktárgyaikban vacsora után személyes foglalkozásokat tartanak. A személyes törődés segíti a tanulókat abban, hogy pozitív önértékelés alakuljon ki bennük. Ezek az alkalmak szorongásmentes, teljesítménykényszer nélküli munkát eredményeznek a fiatalokban.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, matematikai kompetencia, kifejezőképesség, hatékony-, önálló tanulás, digitális kompetencia.

III.4.5. A tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaorientáció segítése

A differenciált képességfejlesztés, a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítása szervezeten, a kollégiumnak az iskolákkal együttműködve kialakított programja alapján történik. De a kollégiumi élet színes, tevékenységközpontú szervezésével alkalmakat teremt a diákok alkotóképességének megnyilvánulására, a tehetségek kibontakoztatására, a diákok helyes önértékelését erősítő sikerélményekre. A szakkörök és önképzőkörök iskolai szervezett formája mellett az esti kiselőadások erősítik kreativitásukat.

A pályaeorientáció célja, hogy segítse a diákok kíváncsiságát és lehetséges további iskola- és pályaválasztását az önismeret, a pályaismeret és a társadalmi kihívások, a gazdasági helyzet tükrében. Az iskola és a kollégium együttes feladata valamennyi tanulója számára lehetővé tenni az egyes szakmák, hivatások megismerését, segíteni a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést, tudatosítani a diákokban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. Lehetőségeihez képest átfogó képet kell nyújtania a munka világáról, és olyan tevékenységeket kell felkínálnia, amelyek alkalmat adnak arra, hogy a tanulók képességeiket kipróbálhassák. *A pályairányítás, továbbtanulásra ösztönzése volt diákjaink meghívásával történik.*

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőképesség, hatékony-, önálló tanulás, digitális kompetencia.

III.4.6. Kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakulásának segítése (Testi lelki egészségre, nemzeti öntudatra, állampolgárságra, családi életre, gazdasági és médiatudatosságra nevelés)

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégiumi rend kialakítása, betartása, a közösségben megtalált helye segíti a fiatalok egészséges életmódjának kialakításában, elindítja a harmonikus testi-lelki fejlődés útján. Környezettudatos magatartásra neveljük a diákokat a rend betartása által. A rend által válnak érzékenyebbé a környezetük állapota iránt, gondolkodásukba és életvitelükbe egyéni és közösségi szinten is épüljön be a környezetkímélő magatartás.

A késő délutáni és esti közös programok (előadások, közös mozi és színházlátogatás, filmklub) segítségével a kollégiumi nevelés bővíti a diákok ismereteit az egyetemes emberi civilizációról, annak legnagyobb hatású eredményeiről. Felkelti az érdeklődést a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban. Természeti és társadalmi ismeretek átadásával, művészeti élményekkel segíti a világban való tájékozottság, a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését. Motivál, és helyzeteket biztosít az önkifejezési lehetőségek megtalálásához. Elősegíti az esztétikai-művészeti tudatosság megjelenését, az érzékevilág gazdagodását. Fejleszti az idegen nyelvi kommunikációt.

A kollégium kiteljesíti a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteltését, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősítve a tanulók hazaszeretetét. A kollégium változatos, sokrétű kulturális tevékenységével hozzájárul a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez. A világról kialakított képben a gyakorlati élet terén is kiemelt helyet kap az Európához való kötődés, az európai kultúrkör.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: természettudományos kompetencia, esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőképesség, szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia.

III.4.7. Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában. A kollégista diák az önálló, de mégis közösségben folytatott napi tevékenysége által segíti magában az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, természettudományos kompetencia.

III.5. A kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere

III.5.1. Felkészítő, fejlesztő foglalkozások

III.5.1.1. Tanulást segítő foglalkozások:

- Kollégiumunkban a rendszeres iskolai felkészülést „stúdium” keretén belül biztosítjuk. Ennek keretében folyik a napi felkészülés megszervezése, kikérdezés, ellenőrzés, segítségnyújtás, folyamatos segítség és ellenőrzés.
- A valamely tantárgyból lemaradt tanulók felzárkóztatása a napi ismeret-elsajátítása kapcsán tapasztalt hiányosságok alapján történik. Az eredményesség érdekében kis létszámú csoportokat hozunk létre. Kollégiumunk nevelői tanári szakterületüknek megfelelően tudnak a lemaradóknak segíteni, a többi tantárgyból a korrepetálás a kollégiummal egy szervezeti egységben működő iskolában történik.
- Tehetséggondozás keretében történik a kiemelkedő képességű tanulókkal való foglalkozás, segítségnyújtás számukra, pályázati és versenylehetőségek felkutatása, versenyekre való felkészülés biztosítása.
- Diákjaink számára az ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében klubfoglalkozásokat és előadásokat szervezünk.

III.5.1.2. Csoportfoglalkozások:

Tanulóink részére a kollégiumi tematikus csoportfoglalkozásokat az alábbi előírt témakörök alkotják:

Témakör	9. évfolyam (+9ny)	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
Tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Erkölcsei nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	1
Önismeret és társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
Családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság,	2	2	2	2	2

környezettudatosság					
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
Összesen	22	22	22	20	20

III.5.2. Speciális ismereteket adó foglalkozások

III.5.2.1. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások

Kollégiumunk ezeken a foglalkozásokon biztosítja tanulóinknak, hogy feltárhassák egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus, GYÓV mb. és lelki vezető tanácsaira, segítségére.

III.5.2.2. A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

Kollégiumunkban a szabadidős foglalkozásokon szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önellátás képességének fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozások során hangsúlyt fektetünk a diákjaink irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek, kreativitásának, multikulturális érdeklődésének és toleranciájának fejlesztésére. A pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordoznak azok az előadások és beszélgetések, amelyeket a természettudományos, a műszaki, vállalkozói és gazdasági ismeretek feldolgozása és fejlesztése érdekében szervezünk. A kollégiumunk az igényekhez és lehetőségekhez igazodva támogatja a kollégium pedagógiai programjának alapelveivel összhangban lévő öntevékeny diákkörök működését.

Rendszeres programok

- irodalmi önképző kör (a kötelezően választható foglalkozások csoportjába tartozik);
- sportkörök (foci, kézilabda, kosárlabda, szertorna) (a kötelezően választható foglalkozások csoportjába tartozik);
- filmklub (a kötelezően választható foglalkozások csoportjába tartozik);
- természettudományi szakkörök (biológia, földrajz) (a kötelezően választható foglalkozások csoportjába tartozik);
- matematika és informatika szakkör (a kötelezően választható foglalkozások csoportjába tartozik);
- nyelvi szakkörök (latin, angol) (a kötelezően választható foglalkozások csoportjába tartozik);

Esti programok

- kulturális és művészeti előadások (választható);
- házi bajnokságok (választható);
- a Credo Ház programjai (választható);
- teaházak (választható);

IV. HELYI TANTERV

A helyi tantervek iránti alapvető követelmény, hogy megfeleljenek a NAT előírásainak. Saját helyi tantervünk kidolgozásánál figyelembe vettük a KPSZTI helyi tanterv javaslatát, és az OFI által elkészített kerettantervet. (A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet.)

A kötelező iskolai képzéstől ma nem várhatjuk el, hogy befejezett, lezárt tudást nyújtson, hanem a kulcskompetenciák, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kialakítása válik alapvető jelentőségűvé.

Ebből következik, hogy a helyi tanterv mind a felnőtt társadalom, mind pedig a tanulók szempontjából alapvető értéként kezeli az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonyságát és az elsajátított tudás és kompetenciák használhatóságát, hasznosságát. Ennek érdekében alapvető céljának tekinti a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést, a hatékonyság egyik feltételeként pedig a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válását segítő szabályozást.

Az oktatásnak alapvető szerepe van abban, hogy a diákok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához. A **kulcskompetenciák** azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A kulcskompetenciáknak és a kiemelt fejlesztési feladatoknak tanításunkra gyakorolt hatását a helyi tanterv tantárgyi kidolgozásaiban részletezzük

IV.1. Az iskola tantárgyi rendszere, óraterve

A NAT ajánlásokat tesz az egyes műveltségi területek óraszámainak kialakítására. A mi helyi tantervünk tantárgyakban váltja valóra a NAT elképzeléseit. A 5-12. osztályos gimnáziumra (nyolcosztályos), és a nyelvi előkészítő osztályra (NYEK) érvényes kerettanterv iránymutatásait elfogadva terveztük meg az egyes képzési szakaszokban az éves és a heti óraszámok kialakítását. A tantárgyi rendszer részletes indoklását a helyi tanterv tantervi követelményeinek kidolgozásában találhatjuk meg.

IV.1.1. 5-12. évfolyam (nyolcosztályos) gimnáziumi osztályok

Tantárgyak	5.AB	6.AB.	7.AB	8.AB	9.AB	10.AB	11.AB	12.AB
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4
I. Idegen nyelvek	3	4	3	3	3+1	3+1	4	2
II. Idegen nyelv	-	-	-	-	3+1	3	3	3
Latin nyelv	-	-	2	2	-	-	-	-
Latin örökségünk	2	2	-	-	-	-	-	-
Matematika	5	4	3	3+1	3	3	3	3+1
Történelem és állampolgári ismeretek	-	-	2	2	2	2	3	4
Természetismeret	2	2	-	-	-	-	-	-
Fizika	-	-	2	1	2	2	2	-
Kémia	-	-	1	2	2	1+1	-	-
Biológia	-	-	2	2	-	2	2	2
Földrajz	-	-	2	2	2	2	-	-
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	-	1
Tánc és dráma	1	-	-	-	1	-	-	1
Médiaismeret	-	-	-	-	-	-	1	-
Rajz és vizuális kultúra	2	2	1	1	1	1	1	-
Informatika		1	1	1	1	1	1	-
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-	-	-	-	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelezően választandó egy tantárgyak* Matematika, informatika, biológia, fizika, humán kultúra (magyar-ének-rajz), tanulásmódszertan.	-	-	-	-	2	2	-	-
Kötelezően választandó két tantárgy érettségire felkészítő képzéseink	-	-	-	-	-	-	2+2	2+3**
Hittan, keresztény életvitel	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes óraszám	29	29	33	33	37	37	36	35

*A diákok a 9. és 10. évfolyamon hat tantárgy között választhatnak érdeklődésük, elköteleződésük szerint. Ezzel a diákok egyéni tanulási útjának adunk teret.

** A 12. évfolyamon a fizika, biológia, kémia, informatika tárgyakat heti 3 órában tanítjuk az emelt óraszámú képzésben.

IV.1.2. Nyelvi előkészítő osztály (NYEK)

Tantárgyak	9.NY	9.C	10.C	11.C	12.C
Magyar nyelv és irodalom	1	4	4	4	4
I. Idegen nyelvek	14	5	3(+2)	4	2
II. Idegen nyelv	-	3+1	3	3	3
Latin nyelv	4	-	-	-	-
Matematika	2	3	3	3	3+1
Történelem és állampolgári ismeretek	-	3	3	3	4
Fizika	-	2	2	2	-
Kémia	-	2	1+1	-	-
Biológia	-	-	2	2	2
Földrajz	-	2	2	-	-
Ének-zene	1	-	1	-	1
Tánc és dráma	1	-	-	-	1
Médiaismeret	-	-	-	1	-
Rajz és vizuális kultúra	-	1	1	1	-
Informatika	2	1	1	1	-
Technika, életvitel és gyakorlat	-	-	-	-	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelezően választandó egy tantárgyak* Matematika, informatika, biológia, fizika, humán kultúra (magyar-ének-rajz), tanulásmódszertan.	-	2*	2*	-	-
Kötelezően választandó két tantárgy * érettségire felkészítő képzéseink	-	-	-	2+2	2+3**
Hittan, keresztény életvitel	2	2	2	2	2
Összes óraszám	33	37	37	36	35

*A diákok a 9. és 10. évfolyamon hat emelt óraszámú tantárgy között választhatnak érdeklődésük, elköteleződésük mentén. Ezzel a diákok egyéni tanulási útjának adunk teret.

** A 12. évfolyamon a fizika, biológia, kémia, informatika tárgyakat heti 3 órában tanítjuk az emelt óraszámú képzésben.

IV.1.3. Emelt óraszámú képzés rendszere a 9-10. évfolyamon

A 9-10. évfolyamon heti két óra keretében a diákok elköteleződésük, érdeklődésük, saját motivációjuk alapján választhatnak 4 tudományterületi irány közül (6 tantárgy közül).

A reál irány: matematika, informatika

Természettudományos irány: biológia, fizika

Humán irány: humán kultúra (magyar-rajz-ének – irodalom, képzőművészet, zeneirodalom)

Fejlesztési irány: tanulásmódszertan, kompetenciafejlesztés

A tanulók az alapóráik keretében, órarendi keretben, jeggyel értékelve tanulják a választott tantárgyat. A többletórák célkitűzése a tevékenykedtető, gyakorlatias, kutató, kreatív tanulás.

IV.1.4. Emelt óraszámú képzés rendszere a 11-12. évfolyamon (középszintű; emelt szintű érettségire készítés)

Tanulóink tanulmányaik befejezéseként érettségi vizsgát tesznek. Előre hozott érettségi vizsgát csak idegen nyelvből és informatikából tehetnek az iskola helyi tantervében rögzített követelmények teljesítése esetén. Ezért számukra osztályozó vizsgát írhat elő az iskola.

A tanulók az egyes tárgyakból választásuk alapján vizsgázhatnak emelt vagy középszinten vizsgázhatnak. A választható tantárgyak a táblázatban olvashatók. A diákoknak két tárgyat kell választani.

A 11-12. évfolyamon az emelt óraszámú képzés célja az emelt szintű érettségire való hatékony felkészítés. Célunk továbbá, hogy a diákjaink – sikeres felvételi esetén – alkalmasak legyenek egyetemi tanulmányok végzésére is.

Az érettségire felkészítő tárgyak lehetséges rendszere:

A sávokat minden évfolyam esetén egy előzetes felmérés alapján alakítjuk ki, hogy a legtöbb igénynek megfelelhessen.

1. csoport	2. csoport	3. csoport	4. csoport
Emelt szintű érettségire felkészítő képzéseink csoportosítása			Középszint szintű érettségire felkészítő képzéseink csoportosítása
Magyar nyelv és irodalom	Történelem	Testnevelés**	Földrajz
Matematika	Fizika	Informatika*	Ének
Kémia	Biológia	Rajz és vizuális kultúra*	Hittan
	Földrajz	1. idegen nyelv	2. idegen nyelv

* informatika tárgyból a 11. évfolyamon kerül sor a középszintű érettségire való felkészítésre, az emelt szintű képzés 12. évfolyamon történik (egymásra épülő képzés).

** Testnevelés tárgyból emelt és középszintre is készít a tanóra, középszintre elegendő egy évet járni (a 12. osztályban).

IV.1.4.1. A tárgyak órakeretei, képzési rendszere:

- minden tanulónak kell választani két tárgyat
- a 3. tárgy választását az igazgató engedélyezheti, azonban figyelembe kell venni, hogy órarendi ütközés nem lehetséges;
- a tárgyat két évre választja a tanuló;

- rendkívüli esetben, csak az igazgató engedélyével lehet csoportot váltani 11. év félévekor vagy a 12. év elején;
- a csoportokat akkor indítjuk, ha minimum 10 fő jelentkezett rá (kisebb létszám esetén a Fenntartónk hagyja jóvá a csoport indítását);
- A csoportok végső kialakítás a jelentkezések függvényében az igazgató döntése.
- a tanulónak meg kell szerezni a továbbhaladáshoz szükséges év végi osztályzatot.
- a 12. évfolyamon nem lehet félévkor kilépni a csoportból.
- a képzésekre 10. évfolyam végén kell jelentkezni az iskola által kiadott jelentkezési lapon.
- Az iskola a jelentkezés előtt nyilvánosságra hozza a csoportokat tanító tanárok tervezett névsorát.

IV.1.4.2. Tanulmányi munka értékelése

- Az emelt óraszámú képzésben a tanulók érdemjegyet szereznek.

IV.1.5. A mindennapos testnevelés

Órarendi órakeretben az 5-6. évfolyamot leszámítva heti 3 óra testnevelést szervezünk.

Az 5. évfolyamon órarendbe iktatott módon a két többlet órában úszásoktatást szervezünk. Az egyik félévben a fiúk, a másik félévben a lányok fejleszthetik készségeiket a medencében.

A 6. évfolyamon órarendi keretben vívást tanítunk. Az egyik félévben a fiúk, a másik félévben a lányok ismerkedhetnek a vívás alapjaival,

A többi évfolyam tanulóinak délutáni sportköri keretben kínálunk kötelezően választható sportfoglalkozást. Minden diáknak az alábbiak közül lehet választani: **labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, röplabda, TRX-kondicionálás, vívás, szertorna. Néptánc és társastánc** oktatásra is lehetőséget kínálunk. Az edzéseken részt nem vevőknek egy közös sportkörben **játékos testnevelés órát** szervez az iskola.

Akik rendszeresen sportolnak, a törvényi előírások teljesülése esetén határozatban felmentést kapnak a plusz két óra testnevelés alól.

IV.2. Pedagógiai foglalkozások szervezésének alapelvei, csoportbontások

IV.2.1. Általános alapelvek

- Fontos pedagógiai elvnek tartjuk, hogy a tanuló személyisége közösségben fejlődik. Ezért kiemelt jelentősége van az egész osztályos foglalkozásoknak.
- Differenciált, személyre szabott oktatásnak különösen azokon a területeken van jelentősége, amelyeken a tanulók adottságában lévő különbségek erősen befolyásolják az elsajátítandó anyag megértését. Ezért különösen fontos a gyengébb adottságú diákok számára felzárkóztató foglalkozások szervezése, a tehetségesebbek számára tehetséggondozás elősegítése.
- Testnevelés órákat nemenkénti bontásban szervezzük, összevonva egy-egy évfolyamot.
- Nyelvi csoportok kialakításánál az azonos szintű tanulókat egy csoportba szervezzük egy-egy évfolyamon, ha az adott nyelvet tanulók létszáma több csoportot tesz lehetővé.
- A tanulói kísérletezős, gyakorlati foglalkozást célzó órákat szintén csoportbontásban szervezzük.
- Egy-egy csoport kialakításánál a csoport javasolt létszáma az osztálylétszám fele, de minimálisan 10 fő. A minimális létszámtól eltérni csak a fenntartó engedélyével lehet.

- Sávós rendszert akkor alakítunk ki, ha több osztály tanulóiból tudunk kellő létszámú csoportot kialakítani, ill. ha különböző tanulmányi szintű csoportok jöhetnek létre (pl. nyelv).
- Azoknál a tárgyaknál, ahol a nyelvi előkészítő osztályok és a nyolcosztályos gimnáziumi osztályok helyi tantervei megegyeznek, sávós csoportok szervezhetők mindkét típusú osztályokból (pl. emelt óraszámú képzéseink esetén a 9-12. évfolyamon).
- A csoportok kialakítása a munkaközösségek feladatai a tanév elején (első tanítási hét végére véglegessé válnak). A csoportváltást év közben – indokolt esetben –, a csoportokat tanító tanárok kezdeményezhetnek. A csoportváltást az igazgató engedélyezi az osztályfőnök véleményének a kikérésével (az osztályfőnök konzultál a szülővel). A változásról a szülőt az osztályfőnök tájékoztatja.

IV.2.2. Sávós csoportok (az egyes évfolyamok ABC jelű osztályainak)

- A nyolcosztályos gimnazista tanulókat matematikából az 5-10. évfolyam között három csoportban tanítjuk.
- A 9. és 10. évfolyamon az emelt óraszámú képzéseinket az A és a B és C osztály tanulóinak közösen szervezzük, és ~16 fővel működnek.
- A 9. évfolyamtól választható második idegen nyelvet az A és a B és C osztály tanulóinak közösen szervezzük, és ~16 fővel működnek.
- A 11-12. évfolyamon az emelt óraszámú képzéseinket, az érettségire felkészítő tárgyakat az A és a B és C osztály tanulóinak közösen szervezzük. Matematika, a biológia és történelem sávok szervezésébe az alapórákat is bevonjuk, a többi tárgy esetén az alapórákat osztály keretben tartjuk, a választható képzések +2 órában a résztvevőknek külön szerveződnek.

IV.2.3. Csoportbontások

Iskolánkban a következő csoportbontásokat szervezzük:

- Matematika csoportok az 5-10. évfolyamokon. A csoport bontás alapja az 5-8. évfolyamokon a tehetséggondozás támogatása.
- Valamennyi első nyelv oktatása csoportbontásban történik az 5-8. évfolyamon megfontolva a szintenkénti sávós oktatás lehetőségét is.
- Az informatikát csoportbontásban oktatjuk.
- A technika és életvitel tantárgyat nemenkénti bontásban tanítjuk.
- A végzős évfolyamon és kilencedikben a hittan tantárgyat csoportokra bontjuk.

IV.3. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az alkalmazásra kerülő tankönyveket, segédleteket, az OM minden évben megjelenő tankönyvjegyzékéből és a közoktatási törvényhez kapcsolódó rendelet alapján tankönyvvé nyilvánított listáról választjuk az alábbiak szerint:

- a tantervvel összhangban legyen, kapcsolódjon a tanítás céljához, követelményeihez,
- alkalmazható legyen a tanulók képességeihez, tanulási módszereihez,
- megfeleljen az intézmény szellemiségének (keresztény és magyar),
- árszínvonala elfogadható anyagi terhet rójon a szülőkre,
- előnyt jelent, ha készült a tankönyvhöz tanári segédlet, és a négy évfolyam számára azonos szerkezetű, nyomtatott könyvekből áll a tankönyvcsalád,

- törekszünk arra, hogy az azonos tárgyat tanító tanárok azonos könyveket válasszanak, így biztosítván az egységes követelményrendszert, de a szociális rászoruló diákok számára a használt tankönyvek átvételének használatát is.

Az egyes tantárgyak esetében a munkaközösségek döntenek az alkalmazott segédletekről oly módon, hogy a tanulókat anyagilag ne terhelje feleslegesen ezek beszerzése. A könyvtári tartós tankönyvvállományból biztosítani tudjuk történelmi, földrajzi térképek, növény- és állathatározók, matematikai és fizikai feladatgyűjtemények kölcsönzését az arra rászorulóknak.

A taneszközök folyamatosan bővülő lehetőségeiből az adaptált tanterveknek megfelelően, annak igényei szerint folytatjuk a szükséges bővítést.

Az eszközbeszerzésre a költségvetési összeg által meghatározott keretből biztosítjuk a fedezetet.

A kiválasztás elvei:

- a költségvetési támogatás lehetőségei,
- az oktatást hatékonyan segítő alkalmazhatósági szempontok.

IV.4. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

IV.4.1. A tanulók továbbhaladása

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyban a tanév végén legalább elégséges (2) szinten teljesítette.

A tanév végi elégtelen minősítés javítóvizsgán javítható (augusztus hónap).

Ha a tanuló hiányzása az adott tanévben meghaladja a 250 órát, és a tanév végén nem osztályozható, akkor számára a tantestület osztályozó vizsgát engedélyezhet. A sikertelen osztályozó vizsga, vagy a vizsgaengedély meg nem adása, évfolyamismétlést von maga után.

Választott tárgyat leadni - általános szabályként - lezárt félév után lehet, felvenni bármikor. Ez utóbbi esetben az igazgató a szaktanár véleményét kikérve különbözeti vizsgát írhat elő.

A nyolcosztályos gimnáziumban szerzett tanév végi elégtelen (1) után a tanuló csak sikeres javítóvizsga után léphet át az általános iskola magasabb évfolyamára. Ha az adott tantárgy az általános iskola tanrendjében nem szerepel, a tanuló javítóvizsga nélkül léphet az általános iskola magasabb évfolyamára.

A magántanulói státust kérelmezni, a kérést indokolni kell. A magántanuló a tanév végén (a testnevelés kivételével) minden, az adott évfolyamon oktatott kötelező tárgyból osztályozó vizsgát tesz. Az értékelés-minősítés és továbbhaladás rendje azonos a normál tanulókéval. A magántanulók felkészüléséhez az iskola útmutatást nyújt.

IV.4.2. Tanulmányi kötelezettség teljesítése vizsgával

Érettségi vizsga: a 12. évfolyam sikeres befejezése után következő állami vizsga, melynek rendjét, követelményeit a gimnáziumi érettségi vizsgaszabályzat (GÉV) határozza meg. A IV.1.4. pontban feltüntetett tárgyak választhatók érettségi vizsgának, és mindazok tárgyak, amelyből

Osztályozó vizsga: az évfolyam teljes anyagából vagy egyes tárgyakból tehető iskolai vizsga, melyre magántanulók, hiányzásuk miatt nem osztályozható tanulók, valamely tantárgyból egyéni felkészülést folytató tanulók jelentkezhetnek. Több évfolyam anyagából összevont vizsga is tehető. Ez esetben minden évfolyamot külön osztályzattal kell lezárni. Bizottság előtti vizsga.

Különbözeti vizsga: az igazgató írja elő más iskolából, évfolyamról vagy iskolaszervezeti típusból érkezett tanulóknak a tanrendek (tananyagok) összevetése után. Különbözeti vizsga írható elő fakultációs tantárgy felvétele során, ha a csoport azt már legalább egy féléve tanulja. Bizottság előtti vizsga.

Javítóvizsga: elégtelen év végi osztályzat javítására. Bizottság előtti vizsga.

Az érettségi vizsgára a tanulókat az iskola készíti fel. A többi típusban az iskola útmutatást ad. Az érettségi vizsgák idejét a vizsgaszabályzat rögzíti. Az osztályozó és különbözeti vizsgák idejét, rendjét az igazgató határozza meg.

IV.5. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei továbbá a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája

Minden iskola nevelő-oktató tevékenységéből adódóan sokrétű követelményrendszert állít fel a diákok számára. Az ezeknek való megfelelés, vagy meg nem felelés alapelveit foglaljuk össze az alábbiakban.

IV.5.1. Alapelvek

A követelményrendszer betartása, betarttatása szempontjából alapvetően fontos a fegyelem és a fegyelmezés, a jutalmazás és a büntetés kérdése, ezek alapelveinek kidolgozása, amely során az alábbi alapelveket kell figyelembe venni.

- A követelmény célja az, hogy az igényesség belső késztetéssé váljék.
- Csak az önmagával szemben is igényes tanár és tantestület tud igényességre nevelni.
- Az iskola pedagógiai programjában elfogadott tananyagot kell megkövetelni.
- Összhangot és együttműködést kell teremteni az egyes tantárgyak között, az egyes tantárgyakban megszerzett ismeretek egymást erősítve segítsék a diákot a tanulásban.
- A tantárgyi és tanórai követelmények legyenek világosak egyértelműek és teljesíthetőek. A tanév elején közölt elvárások ne változzanak a tanév során, a tanuló érezze a következetességet, és a kiszámíthatóságot
- A követelmények megállapításánál figyelembe kell venni az életkori sajátságokat.
- Figyelembe kell venni a tanuló képességeit - talentumait -, és a tanuláshoz való hozzáállását, ehhez jól kell ismerni a tanulót.
- A követelmény mögött érződjön a tanítvány egyediségének és teremtettségének tisztelete.

IV.5.2. Követelményrendszer és minősítés

Az ellenőrzés - értékelés - osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésben: ösztönzést ad fejleszt a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.

Az objektív, igazságos értékelés - osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segítik abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, legyen a bizalomra építő.

Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is.

Bármely tantárgy ellenőrzési - értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosak lehetnek. Érvényesíteni kell a szóbeliség primátusát. Még a "feladatmegoldás" tárgyakban sem hagyható el a szóbeli ellenőrzés, számonkérés. Az egyes tantárgyak helyi tantervében évfolyamonként célszerű meghatározni a tanév során írandó / nagy - vagy témazáró / dolgozatok számát.

A félévi és év végi minősítés - osztályozás ne legyen mechanikus művelet. Lehetőség szerint az osztályzaton kívül szóban is értékeljük a fél éves illetve egész éves munkát, az egyes diákokét éppen úgy, ahogy az osztály egészének munkáját. A záró osztályzat tükrözze a tanuló évközi szerepléseit. Értékelje az igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát.

A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza - teljes joggal és felelősséggel.

Az értékelés - osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg.

A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat. Ha a tanulónak a „jeles” osztályzatai mellett legfeljebb 3 „jó” osztályzata van (s ennél rosszabb osztályzata nincs), a tantestület általános dicséretét érdemli ki. A dicséreteket az ellenőrzőben és bizonyítványban is dokumentálni kell.

A magatartás és szorgalom minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító pedagógusok közösségének. Előzetesen megismeri az osztály diákönkormányzatának és az osztályban tanító pedagógusok véleményét az egyes tanulókról. Az osztályfőnök javaslatát a testület többségi döntéssel véglegesíti. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó. A magatartás minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

Szorgalom: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

IV.5.3. Magatartás

A **példás**: magatartású tanuló iskolai és iskolán kívüli viselkedése példamutató. Az iskolai házirendet megtartja és másokkal is megtartatja. Az iskolai követelményeket tudatosan vállalja, kezdeményező, bekapcsolódik a közösség vezetésének munkájába. A tanárok 90-95%-a példásnak tarja, és a többiek sem adnának jónál rosszabbat.

A **jó**: magatartású tanuló az iskolai rendszabályokat következetesen betartja. A közösség munkájában részt vesz, de nem kezdeményez. A körülötte történő laza viselkedések ellen nem mindig lép fel. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben őszinte, tisztelettudó. Magatartáskultúrája esetenként kifogásolható. Vigyáz iskolája, közössége vagyonára és a jó hírnevére.

A **változó**: magatartású tanuló viselkedésével szemben kifogások merülnek fel. Igyekezete ellenére megismétlődnek kifogásolható cselekedetei.

A közösség támasztotta követelményeket ingadozva követi, a közösségi munkából csak irányítással és nem szívesen vállal részt.

Felelősségtudata, szimpátiája a jó és rossz között ingadozó. A közös programokról gyakran igazolatlanul távol marad. Tanáraival, társaival szembeni magatartása nem mindig udvarias.

Indulatait nem mindig képes fékezni. Hangneme kifogásolható.

A fegyelmező intézkedések súlyosabb fokozatai valamelyikében részesül.

A **rossz**: magatartású tanuló a házirend szabályait nagyon hiányosan tartja be. Kivonja magát a közösségi feladatokból, rossz hatással van a közösségre, munkájuk eredményességét is gátolja, rossz példát mutat, bomlasztja a közösséget. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben nem őszinte, durva, tiszteletlen. Iskolán kívüli magatartása erősen kifogásolható, esetleg törvénybe ütköző. Iskolai vagy iskolán kívüli viselkedéséért fegyelmi büntetések valamelyik fokozatában részesül.

IV.5.4. Szorgalom

Példás: a tanuló szorgalma, ha munkáját rend, fegyelem, pontosság jellemzi. A tanítási órákra képességeihez, körülményeihez mérten akaratát megfeszítve maximálisan és rendszeresen felkészül, az órákon aktívan bekapcsolódik az osztály munkájába. Az iskolai tanulmányi munkán kívül részt vesz pályázatokon, versenyeken. Ha képességeinek hiányát szorgalmával sikeresen tudja pótolni.

Jó: a tanuló szorgalma, ha az elért átlageredménye képességeinek megfelelő, és általában szorgalmas munkájának köszönhető, de akaratának különleges megfeszítésére nincsen szükség.

Változó: a tanuló szorgalma, ha iskolai és otthoni munkájában csak időnként igyekszik. Kötelességét ismételt figyelmeztetés után teljesíti. Időnként nem ír házi feladatot, hiányos felszereléssel jön iskolába.

Hanyag: a tanuló szorgalma, ha képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan.

IV.6. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az iskolai munkában az írásbeli beszámoltatásnak fontos szerepe van a szóbeli számonkérések mellett. Mindkét forma sajátosságaival segíti a diákot kifejezőmódjának, stílusának fejlesztésében. Az érettségi vizsga alkalmával mindkét formával találkozunk, ezért törekednünk kell a különböző számonkérési módok gyakoroltatására.

Az írásbeli számonkérések formái:

- témazáró dolgozat
- röpdolgozat
- szódolgozat stb.

Ezek rendje:

A röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül; témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk.

A **dolgozatok korlátai**: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében, egy tanítási napon két dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya:

A záró osztályzat tükrözte a tanuló évközi szerepléseit. Értékelje az igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát. A különböző fajsúlyú dolgozatok súlyozása a tanár egyedi rendszerét követi. Általában a témazáró dolgozatok kétszeres súllyal számítanak. Ebben a kérdésben az a szempont a legfontosabb, hogy a tanár következetes legyen, és szempontjait ismerjék a tanulók.

IV.7. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Csak az iskola pedagógiai programjában (helyi tantervében) elfogadott tananyagot lehet megkövetelni. A követelmények megállapításánál figyelembe kell venni az életkori sajátságokat. Ugyancsak figyelembe kell venni a tanulók képességeit és a tanuláshoz való hozzáállását, valamint sajátos helyzetüket.

Összhangot kell teremteni az egyes tantárgyak között: ne legyen egyik sem túlhangsúlyozva vagy éppen elhanyagolva a másik tantárgy rovására vagy előnyére. A követelmény célja soha nem az elriasztás, megfélemlítés, hanem az igényességre való nevelés.

A tanórai és tantárgyi követelmények legyenek világosak, egyértelműek és teljesíthetőek. A tanuló érezze a tanári elvárásokban a következetességet és a kiszámíthatóságot. A tanári munkában tükröződjék egyrészt az önmagával szembeni igényesség, másrészt a tanuló iránti megbecsülés, empátia.

IV.8. A középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga kötelező tárgyakból (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika és idegen nyelv), és egy szabadon választható tárgyból áll. Egy adott tantárgyból a tanulói jogviszony fennállása alatt akkor lehet érettségi vizsgára jelentkezni, ha a jelentkező teljesítette a középiskola helyi tantervében meghatározott követelményeket, akár tanórai részvétellel, akár osztályozóvizsga során.

Osztályozóvizsgát kell tenni, ha valaki olyan tantárgyból kíván érettségizni, amelyet az adott iskolában nem tanult. Ha a tantárgy szerepel az adott iskola helyi tantervében (például tanítják a párhuzamos osztályokban), az osztályozó vizsgát ebben az iskolában is le lehet tenni. Más esetben vendégtanulói jogviszonyt kell létesíteni egy olyan középiskolával, amelyik a helyi tanterve alapján tanítja az adott tantárgyat, és ott kell osztályozó vizsgát tenni.

Az érettségire jelentkező tanuló azt is maga döntheti el, hogy mely tantárgyakból kíván középszinten és melyekből emelt szinten vizsgázni, függetlenül attól, hogy az adott tárgyat milyen szinten tanulta. Ez annyit jelent, hogy akkor is jelentkezhet emelt szintű vizsgára, ha az adott vizsgatárgyból csak a középszintű vizsgára készítette fel az iskola, vagy esetleg még arra sem. Természetesen emelt szintű felkészítés után is lehet középszintű vizsgára jelentkezni. Egy vizsgaidőszakban egy vizsgatárgyból csak egy szinten lehet vizsgázni.

A vizsgatárgyak és szintek kiválasztásakor - a továbbtanulási feltételek mellett - elsődlegesen az adott vizsgatárgy egységes vizsgakövetelményeit kell figyelembe venni. Érdemes mérlegelni a különböző kockázati tényezőket (magasabb követelmények, a felvételi pontok kiszámításakor lehetséges előnyök és hátrányok stb.), és csak akkor választani az emelt szintet, ha arra elegendő a felkészültség. A döntéshez a diákok elsősorban tanáraiktól kérhetnek segítséget, útbaigazítást.

Az érettségi vizsga tantárgyainak témaköreit külön részletezzük, évente az emelt szintű érettségi témaköreivel egy időben hozzuk nyilvánosságra.

IV.9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

IV.9.1. Hungarofit módszer bemutatása

Az egyénre szabott edzéstervek elkészítésének kiindulópontja legyen az kondicionáló, regeneráló, rehabilitáló vagy versenysport, a szervezet aktuális állapota.

A fizikai állapot mérése, tehát önmagában nem cél, hanem diagnosztizáló eszköz, kiindulópont a terhelhetőség/egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek fokozatos fejlesztéséhez, az egyénre szabott edzéstervek elkészítéséhez.

Az optimális mennyiségű, hatásos dózis meghatározása, mindig a szervezet aktuális állapotától, egészségtől, vagy betegségtől függ: ha alul adagoljuk (dozírozzuk) nem hat, nem érjük el a kívánt hatást, ha túl adagoljuk, akkor mérgező, szélsőséges esetekben akár halálhoz is vezethet.

Cél: „Se többet, de kevesebbet”!

A „Hugarofit” tesztrendszert a terhelhetőséggel/egészséggel összefüggő fitness műszerek nélküli objektív mérésére – több mint 15 év alatt a laboratóriumi terheléses vizsgálatokkal alátámasztva fejlesztettük ki.

A különösebb előképzettséget, anyagi és időráfordítást nem igénylő motorikus próbarendszer megfelelően a tudományosság kritériumainak (valódiság, megbízhatóság, objektivitás) méri és értékeli:

Az optimális testtömeget és az attól való esetleges eltérést (*kiegészítő vizsgálat*), Az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességeket (*alapvizsgálat*), az aerob kapacitást, amely a kardiorespiratórikus rendszer állóképességének legjobb mérőszáma, azon izomcsoportok erejét, erő-állóképességét, amelyeket a mindennapi tevékenységünk során a leggyakrabban használunk és amelyek gyengesége például a tartási rendellenességek leggyakoribb okozói.

A fizikai fitness önmagában is értékelhető, de lényegesen megbízhatóbb tanácsadással szolgálhatunk, ha a fitness vizsgálatot kiegészítjük elsősorban egyéni (társadalmi) vonatkozású edzésre, versenyzésre, eredményességre, életvitelre jellemző információkkal és az elért teljesítményt annak tükrében értelmezzük (*kiegészítő vizsgálat között található adatszolgáltatás*).

A fitness vizsgálatát ez a célra elkészített mérési és értékelési útmutató alapján kell elvégezni.

IV.9.2. Próbák teherbíró képesség mérésére

- Helyből távolugrás
- Lökés egy kézzel kis medicinlabdával
- Fekvőtámaszban karhajlítás
- Tömött labda vetés hátra
- Hason fekvésből törzsemelés
- Hanyattfekvésből felülés
- Cooper teszt, vagy 2000 m futás

IV.10. A helyi tantervben szereplő tantárgyak

A helyi tantervben szereplő tantárgyak tartalmi követelményeire vonatkozó részt külön kezeljük.

V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A pedagógiai programot az igazgató vezetésével az iskola nevelőtestülete készíti el, majd a tantestület megvitatja és elfogadja a programot. A szülői munkaközösség és a diákönkormányzat képviselői útján egyetértési jogot gyakorol. Az egészségnevelési programot az iskola-egészségügyi szolgálat véleményezi. A pedagógiai programot a fenntartó hagyja jóvá.

A pedagógiai program módosítására:

- Az iskola igazgatója
- A nevelők szakmai munkaközösségei
- A szülők közössége
- Az iskola fenntartója tehet javaslatot.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

V.1. Érvényesség és nyilvánosság

A hatályba lépés napja a fenntartói jóváhagyás napja.

A nyilvánosságra hozatal módja: könyvtár, honlap.

Őrzi: az irattár és a fenntartó.

A pedagógiai programot legalább kétévenként felül kell vizsgálni.

Függelék

a Piarista Gimnázium és Kollégium Pedagógiai programjához

A táblázatban jelzett tartalmi elemek a pedagógiai program jelzett fejezetében találhatók.

Tartalmi elem	Nevelési programban található lelőhely
egészségnevelés és környezeti nevelési elvek	II.2. fejezet
a tanulók átvételének szabályai	II.7. fejezet
esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések	II.4. és III.4. fejezetek
egészségnevelési program	II.2. fejezet

V.2. A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A módosított Pedagógiai Programot a váci Piarista Gimnázium és Kollégium nevelőtestülete 2018. április 19-én elfogadta.

Vác, 2018. április 19.

.....
Kalász Ákos
igazgató

Az átdolgozott Pedagógiai Programot a váci Piarista Gimnázium és Kollégium diákönkormányzata megismerte és elfogadta.

Vác, 2018. május 24.

.....
az iskolai Diákönkormányzat elnöke

Az átdolgozott Pedagógiai Programot a váci Piarista Gimnázium és Kollégium Iskolai Szülői Szervezete megismerte és véleményezte.

Vác, 2018. május 24.

.....
dr. Utassy Ilona
az Iskolai Szülői Szervezet vezetője

A váci Piarista Gimnázium és Kollégium átdolgozott Pedagógiai Programját illetve a hozzá tartozó nyomtatott vagy elektronikusan tárolt adathordozóval együtt a fenntartó Piarista Tartományfőnökség nevében jóváhagytam.

Vác, 2018. június 26.

.....
Labancz Zsolt
piarista tartományfőnök